

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

du

MARDI 16 OCTOBRE 2012

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

van

DINSDAG 16 OKTOBER 2012

Namiddag

La séance est ouverte à 14.19 heures et présidée par M. Yvan Mayeur.

De vergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door de heer Yvan Mayeur.

01 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de arbeidsomstandigheden van huishoudhulpen" (nr. 13166)

01 Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "les conditions de travail des aides-ménagères" (n° 13166)

01.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, steeds meer mensen doen beroep op hulp bij het huishouden als ze gaan werken of hulpbehoevend zijn. Zij kunnen die hulp krijgen van mensen in verschillende statuten: dienstenchequemedewerkers, au pairs, PWA-statuut of inwonende huisbedienden.

Veel huishoudhulpen leveren schitterend werk dat erg gewaardeerd wordt door hun werkgevers. Toch bestaat er nog altijd misbruik, waarbij huishoudhulpen in onveilige omstandigheden moeten werken, zonder enige vorm van respect.

Soms is er ook sprake van misbruik, waarbij werknemers zeggen dat zij aan het werk zijn met dienstencheques, maar in werkelijkheid geen prestaties leveren.

Mijn vragen zijn de volgende. Mogen inspecteurs van Toezicht op de Sociale Wetten of controleurs van de Sociale Inspectie controles uitvoeren bij privépersonen die huishoudhulpen tewerkstellen? Als dat vandaag de dag niet mogelijk is, bent u van plan daarin verandering te brengen?

Welke gevolgen kan men geven aan de klachten van huishoudhulpen met betrekking tot hun werkomstandigheden?

Bent u op de hoogte van de malafide praktijken waarbij dienstencheques worden gekocht en doorverkocht zonder werkelijke prestaties, waardoor men het btw-verschil incasseert? Voor wie daaronder werkt, is dat ook vaak een voordeel, want zij gaan dan bijvoorbeeld ergens anders in het zwart werken en verdienen zo vaak meer in het zwart dan wat ze met de dienstencheques krijgen.

Bent u van plan om actie te ondernemen om de werkomstandigheden van huishoudhulpen te verbeteren?

01.02 Minister **Monica De Coninck**: Huishoudhulpen vallen onder verschillende statuten. Het Sociaal Strafwetboek stelt dat sociaal inspecteurs mogen controleren op alle plaatsen waarvan zij vermoeden dat er personen worden tewerkgesteld. Zij hebben ook toegangsrecht tot privéwoningen, evenwel met volgende beperking: gevallen van heterdaad, oproer, brand of overstroming, met schriftelijke toestemming op verzoek van de bewoner, of ten slotte met een machtiging tot visitatie van de onderzoeksrechter. In de praktijk is het voor sociaal inspecteurs dus bijzonder moeilijk een privéwoning te betreden zonder dat zij schriftelijke toestemming van de bewoner krijgen om de woning te betreden.

Bij klacht zal de sociaal inspecteur bijna altijd vooraf contact opnemen met de bewoner en hem met de mogelijke mistoestanden confronteren zonder dat hij tot controle in de privéwoning overgaat. Uitzondering hierop vormt een situatie waar precare werkomstandigheden vanaf de openbare weg kunnen worden vastgesteld, bijvoorbeeld bij het ramen wassen aan de buitenkant van een woning op een zekere hoogte,

zonder beveiliging. In zo'n situatie moet de sociaal inspecteur de woning niet betreden.

Bij de inspectiedienst Toezicht Welzijn op het Werk werden de voorbije jaren slechts weinig klachten ontvangen. In 2008 waren er 14, in 2012 waren er 42. Het aantal neemt wel toe, maar in verhouding zijn er niet zoveel klachten.

Er moet wel worden opgemerkt dat wij de dienstensector apart bekijken. Daar zijn overigens andere activiteiten in opgenomen, zoals: maatschappelijke dienstverlening voor ouderen en lichamelijk gehandicapten, kinderopvang, dagcentra voor mensen met een mentale handicap, ambulante hulpverlening aan drugs- en alcoholverslaafden, integrale jeugdhulp, en beschuttende en sociale werkplaatsen.

Wat de malafide praktijk betreft van het doorverkopen van dienstencheques zonder dat er werkelijke prestaties geleverd worden, is de RVA enkele dienstenbedrijven op het spoor gekomen die prestaties aangaven bij het uitgiftebedrijf om zich zowel het aandeel van de gebruiker als de federale tegemoetkoming te laten uitbetalen, en dit zonder dat er huishoudelijke taken verricht waren ten voordele van de gebruikers.

Om zo te frauderen moet minstens één gebruiker en minstens één werkgever meewerken, of toestaan dat zijn identiteit gebruikt wordt door het dienstenchequebedrijf.

In uitzonderlijke gevallen betaalt het dienstenchequebedrijf zelf een aantal cheques, geeft het in plaats van de werkgever fictieve prestaties aan, en valideert die in naam van de gebruiker zonder dat deze het weten.

De RVA komt zulke frauduleuze bedrijven op het spoor door de gerichte controle van gegevens, vooral dan de KBO-nummers en de rekeningnummers van de dienstenchequebedrijven, en de adressen en rijksregisternummers van de gebruikers en de werknemers. Door het vergelijken van gegevens in kruispuntbanken en andere gegevensbanken ontdekt de RVA soms zulke décalages.

De RVA vergelijkt ook alle gegevens met de bij de RSZ aangegeven prestaties, om na te gaan of het aantal gepresteerde uren niet te hoog is.

Het gaat hier om fraudesituaties waarmee de RVA soms, maar niet frequent of regelmatig, wordt geconfronteerd.

De RVA heeft de controles van dienstenchequebedrijven intussen opgedreven. Zoals u weet, zijn er nieuwe maatregelen genomen, zoals de borgstelling, om ervoor te zorgen dat niet zomaar de eerste de beste een dienstenchequebedrijf kan starten. Er is altijd een persoonlijk aandeel.

Op dit moment voert de arbeidsinspectie gesprekken met de sector van de dienstencheques teneinde tot concrete afspraken te komen inzake de praktische toepassing van de welzijnsreglementering. Voor eind 2013 plant de arbeidsinspectie een campagne in deze sector.

01.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, aanvullend op hetgeen u zegt over de frauduleuze dienstenchequeondernemingen, waarvan u er een aantal op het spoor bent, wil ik u zeggen dat ik van een aantal mensen heb vernomen dat er zelfs bij bonafide dienstenchequeondernemingen fraude gepleegd wordt.

Ik leg u het systeem uit en ik hoop dat u het verder zult onderzoeken, zodat wij daaraan iets kunnen doen. Iemand meldt zich aan als medewerker bij een deftige dienstenchequeonderneming, maar deze persoon heeft een overeenkomst met een aantal fictieve gebruikers. Die gebruikers kopen cheques en zij werken eraan mee omdat zij de btw, die 2,5 euro bedraagt, in hun zak kunnen steken. Die gebruikers moeten daarvoor niets doen, zij hebben geen hulp nodig, de medewerker moet niet komen en de gebruikers strijken dus 2,5 euro op aan belastingen.

Die cheques worden dan doorverkocht aan de medewerker zelf, die de cheques indient bij de dienstenchequeonderneming en daarvoor wordt betaald, maar gaat ondertussen in het zwart werken op een andere plaats. Op die manier verdient hij er zelf ook aan. In het zwart werken betaalt beter, zeker vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

Ik heb dit verhaal gekregen van een Poolse vrouw die ik ken. Mensen komen aan haar zelfs advies vragen. Het is echt hallucinant.

Mevrouw de minister, dit gebeurt ook bij bonafide bedrijven, die dat niet weten. Mijn voorstel is om de dienstenchequeondernemingen te verplichten om zelf controles te doen, want zij moeten instaan voor de veiligheid en het welbevinden van hun werknemers. Zij kunnen dus wel checken of die medewerkers daar wel werken. Zo kan men reeds een aantal zaken eruit halen. Dan kunnen er ook nog andere misbruiken boven water komen, zoals bijvoorbeeld het feit dat mensen soms ingezet worden voor kinderopvang, terwijl dat niet mag. Dat is evenwel bijkomstig. Het gaat gewoon over het feit dat zij er niet werken.

De gebruiker strijkt de btw op en de medewerker strijkt het verschil op tussen de kostprijs van de cheques, die hij terugbetaald krijgt van het bedrijf, en de uren die hij in het zwart presteert. Dat is een systeem dat wijdverbreid is in Antwerpen. Ik geef u dit mee en ik hoop dat u dit kunt onderzoeken. Een van de pistes is volgens mij de dienstenchequeondernemingen verplichten om lukraak controles uit te voeren, met daarbovenop een goede samenwerking met de inspectie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: La question n° 13216 de Mme Katrin Jadin est transformée en question écrite et sa question n° 13219 est reportée. La question n° 13223 de Mme Valérie Warzée-Caverenne est transformée en question écrite.

02 **Samengevoegde vragen van**

- **de heer Jan Van Esbroeck aan de minister van Werk over "studentenarbeid" (nr. 13236)**
- **mevrouw Reinilde Van Moer aan de minister van Werk over "de nieuwe wetgeving rond studentenarbeid" (nr. 13390)**
- **mevrouw Reinilde Van Moer aan de minister van Werk over "de studentenarbeid voor afstuderende studenten" (nr. 13393)**
- **de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Werk over "de nieuwe regeling betreffende studentenarbeid voor afgestudeerden" (nr. 13416)**

02 **Questions jointes de**

- **M. Jan Van Esbroeck à la ministre de l'Emploi sur "le travail étudiant" (n° 13236)**
- **Mme Reinilde Van Moer à la ministre de l'Emploi sur "la nouvelle législation en matière de travail étudiant" (n° 13390)**
- **Mme Reinilde Van Moer à la ministre de l'Emploi sur "le travail étudiant pour les étudiants terminant leurs études" (n° 13393)**
- **M. Willem-Frederik Schiltz à la ministre de l'Emploi sur "la nouvelle réglementation concernant le travail étudiant des jeunes diplômés" (n° 13416)**

02.01 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, de wet op de studentenarbeid werd in januari jongstleden aangepast naar vijftig dagen per jaar, wat al een verbetering was in vergelijking met het verleden, maar nu blijken er met die regeling in de praktijk nog een aantal problemen te rijzen. Ik zou daarover graag wat opheldering krijgen.

De bedoeling van de studentenarbeid in de horecasector is vooral verlichting te bieden tijdens de seizoensgebonden periodes of tijdens de piekmomenten, zoals de weekends. Een probleem vooral voor horecazaken met terrassen is de grote afhankelijkheid van het weer. Welnu, op die manier is het heel moeilijk om een voorafgaande planning te maken. In de meeste gevallen is het zelfs onmogelijk om dat te doen.

De DIMONA, zoals die vandaag bestaat en waarin men voorafgaandelijk eventueel moet uitsplitsen per kwartaal wanneer de student tewerkgesteld kan of zou kunnen worden, vormt een probleem. Om dat te duiden geef ik u het voorbeeld van een werkgever die een student tewerkstelt en een aangifte doet, maar die student wegens het slechte weer na twee uur, bij gebrek aan werk, omdat er niemand komt opdagen, terug naar huis moet sturen. Die student verliest een volledige dag, wat niet fair is voor hem. Het is ook niet fair voor de horeca-uitbater.

Kan de huidige regelgeving niet bijgestuurd worden en rekening houden met de weersomstandigheden? De horeca heeft wel degelijk daarmee te maken. Kunnen wij de regelgeving niet omvormen of bijsturen, zodat men optimaal ervan kan gebruikmaken? De aangifteplicht, zoals die nu bestaat, blijkt onwerkbaar te zijn. Zijn

er eventuele afwijkingen mogelijk?

02.02 Reinilde Van Moer (N-VA): Mevrouw de minister, ik heb in het verleden al meermaals gevraagd om de wetsbepalingen over de studentenarbeid betreffende het aantal dagen om te zetten in uren. Uw voorgangster, mevrouw Milquet, antwoordde mij telkens dat zulks technisch onmogelijk was. Nu blijkt dat de wetgeving op dienstencheques ook wordt gewijzigd naar een urensysteem. Dat zou toch een oplossing kunnen zijn voor de studentenarbeid?

Het voorbeeld dat telkens terugkomt, is dat van het studentenrestaurant dat studenten zoekt die een of twee uur kunnen komen afwassen. Dat kan op het moment niet.

Waarom is de arbeidswetgeving op studentenarbeid nog altijd geregeld in dagen in plaats van in uren?

02.03 Minister Monica De Coninck: Zoals ik al eerder antwoordde op een vraag van mevrouw Van Moer, liet ik de RSZ als mogelijk alternatief voor de huidige vijftig dagen zowel de piste van de aangifte in halve dagen onderzoeken als de piste van aangifte in uren. Ik heb er in dat antwoord onder meer op gewezen dat de sociale partners, dus werkgevers en werknemers, in de Nationale Arbeidsraad geen overeenstemming hebben bereikt om in de DMFA ook de studenten die volle dagen werken, in uren aan te geven.

Ook als dat technisch mogelijk blijkt te zijn, komt de aangifte in uren in elk geval neer op een verzwaring van de procedure voor de werkgevers, de dienstverrichters en de uitzendkantoren, aangezien de DMFA daardoor gedetailleerder wordt.

Ook voor de horeca zou een aangifte in uren een verzwaring van de procedure zijn. Ik begrijp het probleem van horecazaken met terrassen, die afhankelijk zijn van de onvoorspelbaarheid van het weer. Er is trouwens voor die sector niet alleen een probleem in verband met studentenarbeid. Ik sta ervoor open om denksporen te laten nakijken op technische, alsook op maatschappelijke haalbaarheid, maar wonderoplossingen bestaan hier niet. Maatschappelijk kan men zich immers niet voorstellen dat de studenten in een horecazaak volledig op afroep werken en geen enkel zicht zouden hebben op een werkrooster. Dat is echt niet wenselijk.

Op het technische vlak is er het belang van de multi-DIMONA voor studenten, waarin het aantal dagen studentenarbeid per kwartaal wordt vermeld. Die gegevens vormen de basis van de teller studentenarbeid van de RSZ. Die teller kan op elk moment door zowel de student als de werkgever worden geraadpleegd. De werkgever kan er zo zeker van zijn dat de student het contingent van vijftig dagen per jaar niet heeft overschreden, wat anders voor wel wat problemen inzake sociale zekerheid zou zorgen. In het oude systeem had de werkgever daarover geen informatie en liep hij het risico dat hij alsnog de gewone bijdrage moest betalen in geval van overschrijding van het aantal dagen toegelaten studentenarbeid.

Alternatieve systemen die even eenvoudig zijn en evenveel rechtszekerheid bieden, liggen niet voor de hand. Wat de telling betreft, heb ik de sociale partners in de NAR gevraagd eens na te gaan of ze eventueel akkoord kunnen gaan met een aangifte in halve dagen in de plaats van uren. Dat geeft honderd halve dagen in de plaats van vijftig volle dagen, wat iets meer flexibiliteit verschaft. Ik weet dat met de besprekingen in de NAR werd gestart en ik zie het advies van de sociale partners tegemoet.

02.04 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat het praktisch niet mogelijk is, omdat het heel de procedure zou verzwaren. De sector is echter zelf vragende partij. Ook de studenten zijn vragende partij.

Ik dacht dat de regering de bedoeling had om het zwartwerk in de horeca aan te pakken.

02.05 Minister Monica De Coninck: (...).

02.06 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, als u het zwartwerk wilt aanpakken, moet u de horeca ook die mogelijkheid bieden. U zou dus eerst iets moeten in plaats stellen, zodat de horeca het zwartwerk kan aanpakken. De sector is zeker bereid om dat aan te pakken als er een klimaat kan worden geschapen om dat te doen. De huidige aanpak van de regering zal evenwel leiden tot het faillissement van 50 % van de horecazaken in dit land.

Dat is de reden waarom ik een aantal extra's wil vragen. Het is niet de enige zaligmakende oplossing. Er zal

veel meer moeten gebeuren. Ik heb ook verschillende vragen ingediend in andere commissies.

Een en ander kan wel, maar er moet over worden nagedacht. Ik denk niet dat de sociale partners een gigantisch probleem hebben in de horecasector.

02.07 Reinilde Van Moer (N-VA): Mevrouw de minister, ik sluit mij aan bij wat mijn collega zegt. Het is niet alleen de horeca, de werkgevers zelf zijn vragende partij voor een aangifte in uren in plaats van in dagen. Ik heb in een vorig leven zelf een ronde van Vlaanderen gedaan bij verschillende werkgevers. Zij hebben mij toen allemaal gezegd daar voorstander van te zijn. Geen enkele partner, behalve dan de vakbonden, was daar tegen. Ik begrijp dat u er nog een serieuze kluif aan zult hebben om hen te overtuigen. Enkel de vakbonden willen die methode tegenhouden, omdat zij denken dat jonge studenten een concurrentie vormen voor de jonge werkzoekenden. Nochtans is al gebleken dat dat helemaal niet het geval is.

Men zegt bovendien altijd dat studenten niet voorbereid zijn op hun leven in de werkpraktijk. Studentenarbeid bereidt studenten voor op een instap in de arbeidsmarkt. Ik zou er nogmaals op willen aandringen te opteren voor 400 uur. Ik geef toe dat het werken met halve dagen een verbetering is, maar het is nog niet wat het zou moeten zijn.

02.08 Minister Monica De Coninck: Ik heb altijd zelf als student gewerkt, ook twee uur per dag. Als de horeca dat toelaat voor studenten, kan datzelfde systeem ook voor de gewone werknemers worden gebruikt.

Ik denk dat onze regering al hemel en aarde heeft bewogen om systemen in de horeca in te voeren om heel duidelijk te kunnen volgen wie werkt en wie niet werkt, tot op de minuut.

Wij hebben de grootste moeite om dat in te voeren in de horeca.

Wij hebben zelfs al toegevingen inzake forfaitaire sociale bijdragen gedaan en de kassa registreert wie er op de werkvloer is en in welke hoedanigheid. Ik heb geen probleem om dat te doen. Ik zou niet weten waarom.

De NAR heeft dat advies uitgebracht. Er zitten werkgeversorganisaties, ook van de horeca, met de vakbonden samen.

02.09 Jan Van Esbroeck (N-VA): Er is vooral al veel aangekondigd, maar nog niets gerealiseerd.

02.10 Minister Monica De Coninck: (...)

De **voorzitter:** Het is geen debat.

02.11 Reinilde Van Moer (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik had nog een vraag die daarbij hoorde.

De **voorzitter:** Het waren samengevoegde vragen.

02.12 Reinilde Van Moer (N-VA): Ik heb daar nog geen antwoord op gekregen.

De **voorzitter:** U kunt uw vraag opnieuw indienen. Ze zal op de agenda van de volgende vergadering worden geplaatst.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Jan Van Esbroeck aan de minister van Werk over "familiale hulp bij braderijen en jaarmarkten" (nr. 13240)

03 Question de M. Jan Van Esbroeck à la ministre de l'Emploi sur "l'aide de la famille lors des braderies et des marchés annuels" (n° 13240)

03.01 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, jaarmarkten en braderijen lokken dikwijls heel veel klanten. Familieleden wensen daarbij graag ingezet te worden. Bij sociale controles blijkt dat deze mensen zich in een heel onduidelijke situatie bevinden.

Er is grote onduidelijkheid en zelfs rechtsonzekerheid in het geval van familieleden van de eerste graad. Werken zij in het zwart of bieden zij slechts familiehelp?

Bent u op de hoogte van deze problematiek? Welke maatregelen zou u kunnen nemen om de rechtszekerheid te herstellen zodat familieleden van organisatoren van braderijen en jaarmarkten onbevreesd kunnen meewerken en helpen?

Wanneer zou u dat doen? Wij zijn keihard en voorzien in een heel aantal maatregelen voor de horeca. Ik heb hier nog niets zien passeren. Vooral uw collega Crombez heeft vóór de zomer in de pers al veel maatregelen aangekondigd maar er is nog niets veranderd. De situatie is nog altijd dezelfde. Welk tijdspad stelt u voorop?

03.02 Minister **Monica De Coninck**: Het probleem is genoegzaam gekend. Men kan deze problematiek ook niet eenvoudig met een kant-en-klare wet oplossen, tenzij men ervoor gaat dat niets kan. Dat is natuurlijk ook een optie voor occasionele situaties. Het probleem doet zich immers niet alleen voor bij markten en braderijen.

Men zal dan ook moeten terugvallen op de gewone algemene regels inzake toepassingsgebied van het arbeidsrecht en deze met gezond verstand toepassen. De arbeidsinspecteurs van het toezicht van de sociale wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg doen dit ook.

Wanneer kan men spreken van een arbeidsovereenkomst? Hiervoor moeten drie elementen aanwezig zijn: loon, prestaties en gezag. Indien het gaat om personen die op vrijwillige basis en onbezoldigd – noch een loon, noch andere waardeerbare voordelen ontvangen – helpen in de zaak ontbreekt een van de elementen van een arbeidsovereenkomst, namelijk loon. Daarom is er geen sprake van een arbeidsovereenkomst. In principe is er dan ook geen onderwerping aan de socialezekerheidswetgeving voor die werknemers. Het gaat hierbij telkens om een feitenkwestie die moet worden beoordeeld.

In het geval van jaarmarkten en braderijen, die slechts sporadisch worden georganiseerd en gepaard gaan met een uitzonderlijke hulpbehoefte, zijn de feiten makkelijk te begrijpen. Dit is occasioneel.

Voor de werkloosheid zijn dergelijke activiteiten voor een derde, ook al weze het een familielid, toegelaten voor zover deze activiteiten niet kunnen worden beschouwd als een component van het ruilverkeer of de economische winst, bijvoorbeeld in ruil voor een financiële of materiële vergoeding.

Hulp in het kader van een beroepsactiviteit, bijvoorbeeld hulp in een winkel of voor rekening van een handelsvennootschap, wordt door de RVA meestal niet als vrijwilligerswerk beschouwd. De al dan niet tijdelijke werkloze kan natuurlijk wel voorafgaandelijk het vakje van de betrokken werkdag zwart maken op zijn stempelkaart zodat hij op die dag verzaakt aan zijn werkloosheidsuitkering. Op dat moment kan hij vrijwilligerswerk doen bij familie.

Bij hulp door familieleden die geen werkloosheidsuitkering ontvangen, rijst dit probleem niet.

03.03 **Jan Van Esbroeck** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het probleem zit in het laatste deel van uw antwoord. U zegt dat het in de handelszaken in principe niet kan, omdat men dan voor een handelaar werkt, ook al is het vrijwilligerswerk, maar een horecazaak is ook een handelszaak.

03.04 Minister **Monica De Coninck**: Dat kan niet als men een werkloosheidsuitkering krijgt.

03.05 **Jan Van Esbroeck** (N-VA): Men kan dan niet op een jaarmarkt werken?

03.06 Minister **Monica De Coninck**: Op jaarmarkten wordt situatie per situatie bekeken, omdat een jaarmarkt niet elke dag plaatsheeft. Meestal vinden die één keer per jaar plaats. Daarom is het een jaarmarkt.

03.07 **Jan Van Esbroeck** (N-VA): En als het plots goed weer is ook niet?

03.08 Minister **Monica De Coninck**: Als men elke week in een horecazaak van een familielid werkt, terwijl

men een werkloosheidsuitkering krijgt, dan heeft men een probleem. Ik dacht dat jullie tegen sociale fraude waren, of niet?

03.09 Jan Van Esbroeck (N-VA): U beschuldigt nu plots iedereen van sociale fraude. Dat laat ik voor uw conto.

03.10 Minister Monica De Coninck: (...) Is dat geen sociale fraude?

03.11 Jan Van Esbroeck (N-VA): Ik spreek hier over familieleden.

03.12 Minister Monica De Coninck: Het maakt niet uit of het al dan niet een familielid is. Ik constateer dat jullie er geen probleem mee hebben dat werklozen in het zwart werken.

03.13 Jan Van Esbroeck (N-VA): U trekt al conclusies.

03.14 Minister Monica De Coninck: Dat doet u ook op die manier.

03.15 Jan Van Esbroeck (N-VA): U laat mij zelfs niet uitspreken, mevrouw de minister. U bent zelf begonnen over werklozen. Mijn vraag ging over familieleden. Daar kunnen misschien werklozen bij zijn, maar ik spreek in het algemeen over familieleden en dus ook over mensen die werken.

03.16 Minister Monica De Coninck: Die mogen werken.

03.17 Jan Van Esbroeck (N-VA): Ik mag u blijkbaar geen vragen stellen? U hebt het wat moeilijk.

03.18 Minister Monica De Coninck: Toch wel, ik doe niets liever.

03.19 Jan Van Esbroeck (N-VA): U kondigt met de regering allerlei zaken aan. U bent nu ook daarmee bezig, maar er komt niets.

03.20 Minister Monica De Coninck: Kunt u geen andere plaat opzetten? "Stop ne keer met die plaat".

03.21 Jan Van Esbroeck (N-VA): Het was een andere uitdrukking: "Zet die plaat af."

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mijnheer Vercamer, u hebt een aantal vragen. Ik geef u het woord.

03.22 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik stel voor dat wij ze één voor één behandelen.

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de 60 procentregel voor dienstenchequeondernemingen" (nr. 13264)
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de verplaatsingskosten van dienstenchequewerknemers" (nr. 13358)
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "het federaal vormingscentrum dienstencheques" (nr. 13359)
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de concurrentie tussen dienstenchequeondernemingen" (nr. 13406)
- mevrouw Miranda Van Eetvelde aan de minister van Werk over "de vrijstelling van de 60 procentregel in het dienstenchequestelsel" (nr. 13486)
- mevrouw Miranda Van Eetvelde aan de minister van Werk over "de prijsverhoging van de dienstencheques" (nr. 13487)
- mevrouw Miranda Van Eetvelde aan de minister van Werk over "de waarborgregeling voor nieuwe

dienstenchequebedrijven" (nr. 13488)

04 Questions jointes de

- M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "la règle des 60 % pour les entreprises de titres-services" (n° 13264)

- M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "les frais de déplacement des travailleurs titres-services" (n° 13358)

- M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "le centre de formation fédéral titres-services" (n° 13359)

- M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "la concurrence entre les entreprises de titres-services" (n° 13406)

- Mme Miranda Van Eetvelde à la ministre de l'Emploi sur "la dispense de la règle des 60 % applicable dans le système des titres-services" (n° 13486)

- Mme Miranda Van Eetvelde à la ministre de l'Emploi sur "l'augmentation du prix des titres-services" (n° 13487)

- Mme Miranda Van Eetvelde à la ministre de l'Emploi sur "le régime de garantie en faveur des nouvelles entreprises de titres-services" (n° 13488)

04.01 Stefaan Vercamer (CD&V): Mevrouw de minister, mijn eerste vraag gaat over de 60/40-regeling.

Het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques verplicht alle dienstenchequebedrijven om minstens 60 % van de aangeworven werknemers uit de groep van langdurig werklozen en leefloongerechtigden te rekruteren.

Dat koninklijk besluit was een goede zaak. In het koninklijk besluit is echter opgenomen dat de werkgever aan de RVA-directeur, mits motivering, voor voormelde verplichting een vrijstelling kan vragen. De RVA-directeur kan vervolgens voor een kwartaal een gehele of gedeeltelijke vrijstelling toestaan, indien blijkt dat er onvoldoende uitkeringsgerechtigden, volledig werklozen of leefloongerechtigden met het vereiste profiel op de arbeidsmarkt beschikbaar zijn.

Navraag op het terrein leert ons dat er een behoorlijk grote verscheidenheid inzake de toepassing van de genoemde regel is, ook na de overgangsmaatregel, die tot 17 augustus 2012 van kracht was. Begin oktober 2012 stellen wij op het terrein vast dat bijvoorbeeld in Leuven geen enkele uitzondering werd toegestaan. In Brussel wordt de 60/40-regel niet toegepast, maar worden ook geen uitzonderingen gevraagd.

Een van de grootste spelers op de markt van de dienstenchequebedrijven wijst erop dat de 60/40-regel in de praktijk niet haalbaar zou zijn. Hij probeert een akkoord met de RVA na te streven.

Daarom stel ik volgende vragen met het oog op enige uniformiteit bij de toepassing van de regeling.

Ten eerste, welke criteria worden of zullen worden gehanteerd om de bewuste vrijstelling toe te kennen?

Ten tweede, zal de vrijstelling automatisch worden verlengd, indien de vereisten, op basis waarvan de eerste keer de vrijstelling werd verleend, vervuld blijven? Moet daarentegen telkens elk kwartaal opnieuw de vrijstellingsaanvraag worden gedaan, een vraag die bij heel veel dienstenchequebedrijven leeft?

Ten derde – dit is heel belangrijk – hoe zal de naleving van de regeling worden gecontroleerd? Welke sancties zijn in geval van niet-naleving van de 60/40-regel vastgelegd?

04.02 Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mevrouw de minister, ook mijn vraag gaat over de vrijstelling van de 60 %-regel in het dienstenchequestelsel.

Recent verscheen het KB met de bepaling dat 60 % van de dienstenchequejobs naar uitkeringsgerechtigden, volledige werklozen of leefloners moet gaan. Het KB voorziet evenwel ook in een vrijstelling van die bepaling. De dienstenchequeondernemingen kunnen bij de directeur van het plaatselijk werkloosheidsbureau van de RVA een gemotiveerde aanvraag indienen voor een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de 60 %-regel. De directie zal dan bij de VDAB advies inwinnen over de beschikbare arbeidsreserves. Indien die oordeelt dat er onvoldoende werkzoekenden met het vereiste profiel zijn, zal hij de vrijstelling toekennen.

Indien de VDAB adviseert dat een vrijstelling van de 60 %-regel opportuun is en de RVA dat advies volgt, geldt de vrijstelling dan onmiddellijk voor de hele subregio, of enkel voor de dienstenchequeonderneming die de vraag heeft gesteld? Op basis van welke criteria zal de VDAB oordelen over een eventuele vrijstelling?

04.03 Minister **Monica De Coninck**: Ten eerste, wat is een van de redenen waarom dienstencheques zijn ingevoerd? Dat is een zwaar gesubsidieerd systeem met grote terugverdieneffecten. Het is vooral de bedoeling dat personen werk vinden en niet meer in het zwart werken en dat kansarmen toegang tot dergelijke jobs krijgen.

Ik weet uit ervaring dat heel veel werkenden daardoor ook een job in de witte sector hebben, waarbij alles volledig in orde is.

Wij hebben de voorbije jaren geconstateerd – ik ga hier nu kort door de bocht – dat wij eigenlijk heel veel buitenlandse bedrijven met buitenlandse werknemers subsidiëren. Nochtans is dat niet de bedoeling. Daartegen willen wij ingaan.

Ten tweede, wij hebben in het kader van het activeringsbeleid, waarvan wij sterke voorstanders zijn, vooral omdat personen kansen op werk krijgen, duidelijk gezegd dat wij daarmee werkzoekenden en leefloners naar dergelijke jobs moeten leiden.

Zijn daaraan grenzen? Jazeker, maar ik denk dat wij die grenzen absoluut nog niet hebben bereikt. Zijn er grote regionale verschillen? Jazeker.

Wij hebben allerlei wiskundige formules toegepast op de verhouding tussen onder meer werkloosheidscijfers en aantallen leefloners in de verscheidene regio's. Ik vind dan – dit is een zeer persoonlijk standpunt – dat de lokale directeurs de situatie het best kennen, niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief. We zouden misschien een communicatielijn kunnen openen tussen de dienstenchequebedrijven en de directeurs om na te gaan of er geen leefloners of werklozen te vinden zijn die de geschikte competenties hebben of kunnen verwerven om de jobs in te vullen. Wij kunnen dat vanuit Brussel niet voortdurend controleren.

Ofwel heeft men vertrouwen in ambtenaren, ofwel niet. Ik ga ervan uit dat zij worden gescreend en betaald en dat zij de situatie het best kunnen beoordelen.

Daarom hebben wij geoordeeld dat een dienstenchequebedrijf moet melden als het echt geen kandidaten vindt. Maar misschien moeten wij dat systeem bijsturen.

Waarom is dat belangrijk? De RVA-directeur kan nagaan of er genoeg werklozen zijn of dat er misschien iets anders aan de hand is. Men kijkt naar het profiel, naar hoe ze worden geactiveerd en of ze door de VDAB wel genoeg worden begeleid. Ook dat kan een reden zijn waarom de doorstroming niet goed gebeurt.

Ik heb er een probleem mee dat er in het knelpuntberoep schoonmaker/schoonmaakster 25 000 vacatures zijn. Dat mag u mij niet kwalijk nemen.

Om de bureaucratie zo beperkt mogelijk te houden, zal ik geen wiskundige formules gebruiken. Wij brengen mensen op het terrein bij elkaar om na te gaan hoe die regel kan worden toegepast. Zonder succes? Dan zullen wij het opnieuw evalueren en veranderen.

Ten eerste, overeenkomstig artikel 2bis van het koninklijk besluit betreffende dienstencheques kan de directeur van het territoriaal bevoegde werkloosheidsbureau de exploitatiezetel van een erkende onderneming geheel of gedeeltelijk vrijstellen van een 60 %-regel. Die vrijstelling heeft met andere woorden enkel betrekking op de exploitatiezetel van de onderneming die de uitzondering draagt. Het is niet meteen voor het hele gebied. Het gaat over die onderneming. De directeur van het werkloosheidsbureau beslist na consultatie van de bevoegde gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling – zijnde VDAB, Forum, Actiris, ADG – of er onvoldoende uitkeringsgerechtigden, volledige werklozen en/of gerechtigden op een leefloon zijn met het vereiste profiel om de tewerkstelling in de exploitatiezetel in te vullen, rekening houdend met de regels van de passende dienstbetrekking.

De exploitatiezetel van de erkende dienstenchequeonderneming moet kunnen aantonen dat ze alle stappen heeft ondernomen om kandidaten te vinden voor de vacature. Hiertoe moet de onderneming de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling contacteren en de door hen voorgeschreven procedure voor het invullen van

vacatures volgen. Pas indien deze procedure werd gevolgd maar geen resultaten opleverde, kan bij wijze van uitzondering een vrijstelling van de verplichting worden aangevraagd. Bij deze aanvraag zal de onderneming het bewijs van de reeds gevolgde procedure van de resultaten daarvan moeten voorleggen.

Ten tweede, de reglementering bepaalt dat een vrijstelling per kwartaal wordt aangevraagd. De onderneming kan in hetzelfde aanvraagformulier meerdere kwartalen vermelden, maar de beslissing van de directeur zal per kwartaal worden genomen. Er is niet in de automatische verlenging van de vrijstelling voorzien.

Ten derde, de controle op de tewerkstellingsverplichting zal in ieder geval gebeuren via de controles die ter plaatse bij de dienstenchequeondernemingen en hun exploitatiezetels worden uitgevoerd.

Andere controlemogelijkheden, onder meer via de kwartaalaangiften van de DmfA of via de jaarlijkse bevraging van de erkende ondernemingen door de RVA, worden momenteel nog onderzocht. Alle sancties die thans zijn opgenomen in de dienstenchequewetgeving voor het niet-respecteren van de regelgeving kunnen in principe worden opgelegd. Het gaat hierbij over een waarschuwing, een terugvordering en een intrekking van de erkenning, onmiddellijk of met uitstel.

In ernstige gevallen kan een verbod van betaling – geheel of gedeeltelijk – op basis van artikel 10, §2, van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques worden uitgesproken. In de praktijk zullen de concrete inspanningen van de onderneming geval per geval worden beoordeeld.

04.04 Stefaan Vercamer (CD&V): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik heb veel vertrouwen in de directeurs van de RVA. Het lijkt mij niet onlogisch dat de directeur in bepaalde gevallen bij bepaalde beroepen over een situatie oordeelt. Wel lijkt het mij nuttig om min of meer een richting aan te geven. U hebt gezegd: wanneer er te weinig leefloners of te weinig werkzoekenden beschikbaar zijn. Te weinig, dat is niet echt meetbaar. Is dat 2 % of is dat 100 %? Wat is daar het criterium? Een dienstenchequebedrijf moet toch niet bij collega's gaan informeren wat een directeur daar heeft toegepast, om te overwegen of men een aanvraag zal indienen of niet. Daarom moet er ergens een richtinggevend en meetbaar element worden verschaft om te weten of een aanvraag kan worden ingediend.

Ik heb u ook horen zeggen dat 25 000 knelpuntenjobs niet worden ingevuld, waaronder veel schoonmaaksters. Ik wil daar wel de nuance aan toevoegen dat wij van de mensen die geen geschoolde arbeid verrichten en een laag inkomen hebben verwachten dat zij de grootste flexibiliteit aan de dag leggen. Zij moeten 's morgens vroeg de baan op om te kuisen vooraleer de kantoren open zijn. Als de kantoren dan weer gesloten zijn, moeten zij weer gaan kuisen. Zij moeten zich bovendien ook nog verplaatsen. Ik ben dus heel genuanceerd waar het schoonmaaksters betreft. Wij moeten die mensen niet beladen met alle zonden van Israël: zij hebben ook kinderen en moeten ook kinderopvang zoeken. Wij vragen de grootste flexibiliteit voor de laagste en minst betaalde jobs. Tot daar deze opmerking in de marge.

04.05 Minister Monica De Coninck: Ik heb vorige week net hetzelfde gezegd in de krant.

04.06 Stefaan Vercamer (CD&V): U zei daarnet dat u er een probleem mee hebt dat schoonmaaksters die job niet invullen.

04.07 Minister Monica De Coninck: Ik heb gezegd dat er 25 000 jobs open staan alleen voor schoonmakers en schoonmaaksters. Het is een knelpuntberoep. Als er veel werklozen zijn, dan vraag ik mij af wat er mis is. Een van de redenen waarom het misgaat, hebt u daarnet vermeld. Ik vind dat wij het beter moeten bekijken.

04.08 Stefaan Vercamer (CD&V): Daarmee ben ik het eens.

04.09 Minister Monica De Coninck: Ik heb daar vragen bij.

04.10 Stefaan Vercamer (CD&V): Ik ook, maar zomaar zeggen dat die mensen dan maar moeten...

04.11 Minister Monica De Coninck: Heb ik dat gezegd? Nee, ik heb gezegd dat...

04.12 Stefaan Vercamer (CD&V): Wij hebben elkaar goed begrepen.

Een tweede bemerking die ik eraan wil toevoegen, betreft de consultatie van de VDAB. U hebt het zelf aangegeven, de vraag is natuurlijk of de werklozen op de juiste manier begeleid en geactiveerd worden. Degene die daarover moet oordelen, heeft geen vat op die mechanismen. Hij kan alleen maar vaststellen dat iets niet gebeurt. Het kan dus zijn dat er in een bepaalde regio minder werklozen en mensen met een leefloon beschikbaar zijn, maar dat zij beter begeleid worden. De RVA-directeur moet in dat geval niet optreden. In een andere regio, waar er veel werklozen en mensen met een leefloon beschikbaar zijn, worden die misschien slecht begeleid en niet geactiveerd. Dat roept vragen op. Hoe gaat u daar als minister mee om? Het hangt dan af van de goodwill van derden in heel dat proces.

04.13 Minister **Monica De Coninck**: Van derden? Van de andere overheden.

04.14 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Ik ben het met u eens, maar de vraag is alleen hoe wij daar een lijn kunnen in krijgen, anders evolueren wij naar een versnipperd beleid in de toepassing van de 60/40-regel.

04.15 Minister **Monica De Coninck**: Ik wil twee zaken zeggen in antwoord op uw repliek.

Ten eerste, meetbaar. Ik heb gezegd dat aantallen een element kunnen zijn, maar ook de kwaliteit. Wij kunnen een markt hebben waar er niet zoveel werklozen zijn omdat ze allemaal veel competenties hebben en gemakkelijk tewerk te stellen zijn.

Ten tweede, de kwaliteit van de begeleiding en van de activering kan heel sterk verschillen. Ik ben absoluut vragende partij om meer zicht te krijgen op de evaluaties van de begeleiding van de werklozen. Ik vraag de Gewesten om mij daarover informatie te geven, zodat de RVA desnoods ook kan optreden en de situatie goed kan beoordelen, maar blijkbaar hebben bepaalde Gewesten er problemen mee om dat zelfs aan te leveren.

04.16 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Ik ben het daarmee volledig eens. Wij hebben allemaal de cijfers kunnen lezen die een paar weken geleden werden gepubliceerd met betrekking tot de activering door degenen die bevoegd zijn in de regio's. Er schort daar wel iets in de Gewesten, ook met degenen die daaromtrent de bevoegdheid hebben.

04.17 Minister **Monica De Coninck**: Nochtans wordt er gezegd dat het beleid in de Gewesten veel beter is dan op federaal niveau.

04.18 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Ik ben het met u eens, vandaar dat ik vind dat er eenvormigheid zou mogen worden gecreëerd.

04.19 Minister **Monica De Coninck**: Ik vind dat ook.

04.20 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Mijn vraag ging specifiek over het verlenen van de vrijstelling door de RVA. Ik heb zeker en vast veel vertrouwen in de RVA.

Maar als ik het goed begrijp, geldt het individueel per dienstenchequeonderneming die de vrijstelling aanvraagt. Als zo'n bedrijf dat aanvraagt, dan geldt dat probleem normaal gezien toch voor een hele regio.

Ik vraag me dus af, als één dienstenchequeonderneming problemen heeft met het invullen van zijn vacatures naar die 60 %-regel, of die vrijstelling niet kan beslist worden door het subregionale en paritaire comité sociaal overleg, de RESOC en dat er dan een vrijstelling gegeven wordt of een generieke vrijstelling wordt toegekend.

04.21 Minister **Monica De Coninck**: Ik ben daar absoluut niet voor. Omdat ik uit ervaring weet dat de kwaliteit tussen de dienstenchequebedrijven heel sterk kan schommelen.

Men heeft dienstenchequebedrijven die heel sociaal gericht zijn en heel veel investeren in de coaching van hun werknemers en die daar zeer goede resultaten mee boeken. Deze slagen er ook in om mensen, die in oorsprong, weinig competenties hebben te doen evolueren. Je hebt dienstenchequebedrijven die openstaan voor mensen die van een leefloon komen of van langdurige werkloosheid en die door extra begeleiding en

ondersteuning, goede resultaten boeken.

Als ik een RVA-directeur zou zijn – en normaal moet men zijn producten en relaties – toch kennen. Dan zou ik niet ieder dienstenchequebedrijf op dezelfde manier beoordelen, om daar al of niet een afwijking op te geven. Omdat – en dat staat ook in de procedure – men zelf ook eerst moet aantonen wat men gedaan heeft om die doelgroep die men wil bereiken en waar wij veel subsidies aan geven, om ervoor te zorgen dat die mensen kansen krijgen op de arbeidsmarkt.

Maar als het dienstenchequebedrijven zijn die daar niets rond doen. Dan zou ik niet zo snel – maar dat is mijn beoordeling – een vrijstelling geven. Dat is maatwerk, dat is haute couture-beleid, en daar moeten we in de toekomst naartoe moeten evolueren. In plaats van 134 000 regeltjes te maken waar men dan heel veel controleurs moet opzetten. Dat iedereen daarin eens zijn verantwoordelijk neemt.

04.22 Stefaan Vercamer (CD&V): Mevrouw de minister, ik volg uw redenering. Ik neem aan dat de RVA-directeurs het vertrouwen waard zijn. Zij hebben echter zelf niet alle instrumenten in handen om heel het proces te sturen. Om die reden loopt men het risico op een zekere willekeur. Het hangt af van de regio waarin men terecht komt en de al dan niet goede werking van de VDAB en het OCMW.

04.23 Minister Monica De Coninck: Ik wil u geruststellen. Ik wil gerust eens gaan praten met de administratie van de RVA. Ik wil gerust vragen aan de voorzitter van de FOD om eens te bekijken hoe hiermee moet worden omgegaan en hoe willekeur kan worden vermeden. Het is evenwel geen gemakkelijke oefening.

04.24 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb ook nog vraag nr. 13358 over de verplaatsingskosten.

Meer dan de helft van de dienstenchequemedewerkers komt, zoals uit de statistieken blijkt, wekelijks bij minstens vijf klanten. Om bij hun klanten te geraken, moeten zij meer dan 50 km per week afleggen. Zeventien procent legt zelfs meer dan 100 km per week af en voor 8 % loopt de verplaatsing op tot 200 km per week.

De regelgeving bepaalt dat dienstencheques enkel voor het vergoeden van gepresteerde arbeidstijd mogen worden gebruikt. Met voornoemde cheques wordt niets anders vergoed.

Dat betekent dat ook de verplaatsingskosten een aparte regeling moeten krijgen.

De werkgevers betalen in 94 % van de gevallen verplaatsingsvergoedingen uit. In het algemeen zouden ze echter minder dan de helft van de gangbare tarieven bedragen.

De verplaatsingsvergoeding voor verzorgenden en aanvullende thuiszorgwerkers – zeg maar vergelijkbare jobs – wordt in 2012 met 4 eurocent per kilometer verhoogd, wat meer dan terecht is. De brandstofprijzen zijn de voorbije vijf jaar sterk gestegen. De voorbije periode zijn ze nog meer gestegen.

Wij hebben allen kunnen lezen dat de vakbonden ter zake met u reeds contact hebben opgenomen. U erkende, terecht, het probleem. U beloofde vooral een oplossing.

Hoe ver staat u met de uitwerking van de oplossing voor het probleem in kwestie?

Welke denksporen liggen op tafel?

Wat is de timing om ter zake tot een regeling te komen?

04.25 Minister Monica De Coninck: Mijnheer de voorzitter, ik heb ter zake inderdaad een onderhoud met de vakbonden gehad.

De verplaatsingsvergoedingen worden in de bevoegde paritaire comités onderhandeld. Indien zij ontoereikend zijn, moeten zij in de eerste plaats via sociaal overleg in de genoemde, paritaire comités worden besproken.

Er kan van overheidswege enkel worden nagegaan of voor de sector nog bijkomende financiële ruimte kan worden gecreëerd, om eventueel het voorstel waarmee de betrokken partijen naar buiten komen, te kunnen financieren.

Wij zullen dus eerst bekijken welk voorstel naar voren komt en ook of er financiële ruimte is.

04.26 Stefaan Vercamer (CD&V): Ik kom tot mijn volgende vraag over de dienstencheques, meer specifiek over het federaal Vormingsfonds dat werd opgericht in 2007 met als doel de opleidingsgraad van de dienstenchequewerknemers te verhogen.

Men kan een gedeeltelijke terugbetaling van de opleidingskosten vanuit de dienstenchequeonderneming vragen. Het vormingscentrum krijgt hiervoor 7 miljoen euro aan werkmiddelen per jaar.

Ondanks de grote nood aan versterking bij de dienstenchequewerknemers, die vaak een moeilijke positie op de arbeidsmarkt innemen, werden de middelen van dat fonds de voorbije jaren verre van volledig opgebruikt. Dat is bijna een contradictio in terminis. Men wil de werknemers vormen. Daarvoor geeft men middelen, maar die middelen worden dan niet opgebruikt. Dat is zeer eigenaardig.

Dat wordt verdeeld via een trekkingsrecht. Het opleidingsbudget van elke onderneming bedraagt 1 000 euro. De verdeling van het beschikbare budget gebeurt op basis van het aantal ingediende dienstencheques van het vorig kalenderjaar.

Dienstenchequeondernemingen die van de voor hen bestemde middelen gebruik willen maken, vullen een formulier in en verzenden de bewijsstukken naar het secretariaat van het opleidingsfonds.

Er zijn ondernemingen die zelfs meer vorming willen geven, maar die daarvoor geen geld krijgen, omdat de verdeling van die middelen nu eenmaal zo gebeurt.

Mevrouw de minister, kunt u mij een overzicht geven van de middelen van het federaal Vormingsfonds en de onderbenutting per jaar sinds het ontstaan van het fonds om te zien over hoeveel geld het gaat?

Wat is volgens u de reden van de onderbenutting? Hoe zullen de overgebleven middelen worden aangewend om de opleiding van dienstenchequewerknemers te bevorderen?

Er zijn ondernemingen die meer willen investeren. Als er dan toch geld over is, moeten wij dat geld dat niet benutten voor degenen die meer willen investeren?

Zullen de middelen van het federaal Vormingsfonds na de regionalisering van het dienstenchequesysteem naar de regio's worden overgedragen?

04.27 Minister Monica De Coninck: Mijnheer Vercamer, het federaal Opleidingsfonds dienstencheques is van start gegaan op 11 juli 2007, een historische dag. Er was voor dat jaar 3,7 miljoen euro vrijgemaakt. In 2008 bedroeg dat al 7 miljoen euro en de jaren nadien is dat bedrag voortdurend geïndexeerd. Ik heb een hele lijst met de concrete bijdragen, die ik u zal overhandigen. Om kort door de bocht te gaan, de bedragen zijn geëvolueerd van 3,7 miljoen euro naar 7,5 miljoen euro.

Wij zien dat er elk jaar overschotten waren. In het eerste jaar, bij de opstart, is dat nogal normaal, maar op 9 oktober 2011 hadden wij nog 4 miljoen euro, dus ongeveer de helft.

Het klopt dat een kleine 40 % van de dienstenchequeondernemingen vorming organiseert. Die ondernemingen vragen en gebruiken de volledige middelen om hun werknemers te vormen en misschien hebben ze zelfs nog meer noden.

Eigenlijk is het wel erg dat ongeveer de helft van de ondernemingen geen vorming organiseert, ofwel, indien zij toch vorming organiseren, daarvoor geen toelage vragen van het opleidingsfonds. Omtrent de organisatie of niet wil ik voorzichtig zijn. In ieder geval zullen er bedrijven zijn, die helemaal niets organiseren en die daar ook geen middelen voor vragen.

Voorts bepaalt het koninklijk besluit dat er een terugbetaling mogelijk is voor opleidingen die een duidelijk verband houden met de functie van dienstenchequewerknemer. Ik ken bedrijven die vorming aanbieden,

maar daarbij gaat het veeleer om leren leven dan dat het direct met de job te maken heeft.

Sommige opleidingen hebben meer algemene doelstellingen voor ogen. Ter zake zijn de Gemeenschappen bevoegd. Die opleidingen worden niet gefinancierd door het fonds. Daarnaast is de terugbetaling uitgesloten voor begeleiding die slaat op onderwerpen die normaal gezien besproken worden tijdens het onthaal door de werkgevers, zoals arbeidsvoorwaarden, taakomschrijving, administratie en klachtenbehandeling.

Er is overleg gepleegd met de sociale partners die deel uitmaken van het paritair subcomité 322.01 om te bepalen hoe de resterende middelen van het opleidingsfonds anders kunnen worden aangewend. Momenteel wordt die piste verder onderzocht. Naast de vraag over de verplaatsingskosten hebben wij dus ook de vraag naar andere aanwendingsmogelijkheden gesteld. De sociale partners moeten daar nu zelf uit komen.

Het regeerakkoord betreffende de staatshervorming vermeldt niet letterlijk dat het Opleidingsfonds dienstencheques zal worden overgedragen. Dat zal dus worden beslist bij de verdere concretisering van de staatshervorming.

04.28 Stefaan Vercamer (CD&V): Mevrouw de minister, u hebt om advies gevraagd. Sommige adviezen laten lang op zich wachten. Hebt u ook een afspraak gemaakt met de sociale partners wanneer zij daarover een uitspraak zullen doen?

Zoals in sommige andere dossiers zouden wij misschien lang kunnen wachten op een advies. De vraag met betrekking tot het Opleidingsfonds is immers prangend. Ik vind dat wij daarin echt meer moeten investeren, om die werknemers, die het al moeilijk hebben om op de arbeidsmarkt te geraken, te wapenen en hun een goede vorming aan te bieden. De middelen zijn er.

Moeten wij niet een sensibiliseringsactie voeren? U twijfelt er immers zelf aan of men wel weet dat men die middelen kan recupereren. Wat kunnen wij ondernemen om te stimuleren dat er meer vorming wordt opgezet?

04.29 Minister Monica De Coninck: Wij hebben IDEA Consult gevraagd om opnieuw een evaluatie te maken van de dienstencheques. Het bureau formuleert een aantal aanbevelingen.

Binnenkort wordt er in dat verband een studiedag georganiseerd. Ik denk dat wij dan best een aantal gebundelde aanbevelingen bekijken en nagaan hoe wij een en ander kunnen veranderen. Opleiding en begeleiding zijn daarvan een element, net als verplaatsingskosten en misbruik. Ik stel voor dat dan in een beweging te doen.

U pleit voor een vraag aan de sociale partners in de Nationale Arbeidsraad in verband met de verhouding. Die klaagt nu al dat wij tegenwoordig heel hard werken en om heel veel adviezen vragen en dat hij bijna niet kan volgen.

Ik wil daarop aandringen. Ik meen echter dat die studiedag voor binnenkort is, nog deze maand, en wij kunnen dan alle vragen die op tafel liggen, bekijken.

04.30 Stefaan Vercamer (CD&V): Een van de mogelijke gevolgen van de nieuwe 60-40-regel zou kunnen zijn dat er een grotere onderlinge concurrentie tussen de dienstenchequeondernemingen losbarst. Er is nog altijd een heel grote vraag naar dienstenchequemedewerkers. Wie wil werken kan binnen de week worden ingeschakeld. Vandaar dat sommige bedrijven wel erg ver gaan in hun ultieme pogingen om het tekort aan werkkrachten op te vangen. De dienstenchequeonderneming Greenhouse heeft bijvoorbeeld een advertentie verspreid waarin ze een premie van 500 euro belooft aan dienstenchequemedewerkers die vanuit een andere onderneming de stap zetten naar Greenhouse. Zo snoept men mensen af van elkaar en dat is niet de bedoeling van het dienstenchequesysteem. Die actie liep tot gisteren, 15 oktober 2012.

Hoe beoordeelt u die concurrentiestrijd tussen de dienstenchequeondernemingen?

Wat vindt u van de vermeldde actie?

Zult u eventueel maatregelen treffen om te voorkomen dat de medewerkers het slachtoffer worden van de concurrentie tussen die ondernemingen?

04.31 Minister **Monica De Coninck**: Het toekennen van een premie aan toekomstige dienstenchequewerknemers door een dienstenchequeonderneming stuit niet meteen op arbeidsrechtelijke bezwaren.

Ik merk volledigheidshalve wel op dat de gewone arbeidsregelgeving, zoals de regels inzake de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, uiteraard steeds moeten worden gerespecteerd.

De vrije markt speelt sowieso zijn rol in de sector van de dienstencheques. Elke gebruiker is vrij om zich aan te sluiten bij eender welke dienstenchequeonderneming. Elke werknemer moet zelf kunnen bepalen voor wie hij wil werken.

Het lijkt mij niet opportuun om hierin tussenbeide te komen, maar ik denk dat dit een van de elementen is die wij moeten meenemen in de algemene evaluatie van de dienstencheques.

04.32 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Wij kunnen in elk geval wel vragen stellen over hoe de dienstenchequebedrijven met hun marges omgaan. Als men 500 euro kan betalen per dienstenchequewerknemer die overkomt, moeten wij ons afvragen of hun marges niet te groot zijn.

04.33 Minister **Monica De Coninck**: Ik heb dienstenchequebedrijven die komen klagen dat ze niet meer toekomen. Welke dienstenchequebedrijven zijn dat? Bedrijven met mensen die zij al lange tijd in dienst hebben, met een zeker anciënniteit. Dat zijn dienstenchequebedrijven die een eindejaarspremie geven. Dat zijn dienstenchequebedrijven die verplaatsingskosten geven. Dat zijn dienstenchequebedrijven die opleidingen organiseren en ook de zwakkeren in dienst nemen en begeleiden.

U hoort mij komen.

Dan zijn er andere dienstenchequebedrijven die de *crème de la crème* van de arbeidsmarkt pakken en die daarmee een handeltje drijven. Als ik mevrouw Lanjri mag geloven, doen zij er ook nog een deel in het zwart bij.

Ik denk dat men deze zaken met een algemene regelgeving niet kan controleren. Ik denk dat wij terug naar het maatwerk moeten en dat alle actoren in het proces hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Wij zullen daarvoor moeten samenwerken. Ik ben vragende partij daarvoor. Ik weet te veel van de sector en wil daarvoor oplossingen creëren.

04.34 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Er is bovendien de vraag of niet naar een diversificatie van de subsidiëring moet worden gestreefd. Heel de subsidiëring wordt dan afhankelijk gemaakt van een aantal kwaliteitscriteria. Wie goede dingen doet waarvoor het systeem is bedoeld, kan op die manier een betere subsidiëring krijgen.

04.35 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat over de prijsverhoging van de dienstencheques. Recent is het KB verschenen dat de prijsverhoging van de dienstencheques doorvoert.

Hoewel tijdens de bespreking van de programmawet enkele maanden geleden benadrukt werd dat de prijsverhoging van 1 euro enkel zou gelden voor veelgebruikers, namelijk voor degenen die 100 cheques boven op de 400 cheques per jaar zouden aankopen, werd toch een algemene prijsverhoging doorgevoerd.

Mevrouw de minister, u hebt toen nochtans zeer duidelijk gesteld dat de prijs voor de gebruikers tot 400 cheques per jaar nog steeds 7,50 euro zou bedragen. Ik citeer twee zinnen uit het verslag. "Mevrouw de minister legt uit dat voortaan elke gebruiker recht zal hebben op 400 dienstencheques per jaar tegen het tarief van 7,50 euro. Voorts is het mogelijk om bijkomend dienstencheques per persoon te bestellen tegen het tarief van 8,50 euro."

Plots blijkt dat u toch een algemene prijsverhoging doorvoert onder het mom van een indexering, waar tijdens de bespreking van de programmawet eigenlijk nooit sprake van geweest is. In uw antwoord op een vraag van mij, stelt u vervolgens dat de mogelijkheid bestaat dat in de toekomst de prijs hoger zou komen te liggen voor wie meer dan 400 dienstencheques bestelt, boven op de prijsverhoging die nu werd doorgevoerd.

Mevrouw de minister, daarover heb ik de volgende vragen.

Geldt de prijsverhoging die u recentelijk doorvoerde voor elke gebruiker, ongeacht het aantal cheques dat wordt aangekocht? Hoe verklaart u dat wordt afgeweken van wat u tijdens de bespreking van de programmawet aan de commissieleden bevestigde? Waarom was er toen helemaal geen sprake van een algemene prijsverhoging als gevolg van een indexering?

Werd er in de mogelijkheid voorzien om het gebruik te beperken tot 400 cheques per gebruiker of 800 per gezin, gekoppeld aan een prijsverhoging voor de bijkomende 100 cheques? Zo ja, hebt u plannen om een dergelijke wijziging door te voeren en wat zal dan de bijkomende prijsverhoging voor de 100 extra cheques zijn?

Geldt de prijsverhoging met 1 euro ook voor de groepen gebruikers die de mogelijkheid hebben om meer cheques aan te kopen? Ik denk daarbij aan personen met een handicap, personen met een gehandicapt kind ten laste en eenoudergezinnen. Zij kunnen tot 2 000 cheques aankopen. Hoe groot is de groep gebruikers die onder bovengenoemde categorieën valt en wat is de impact van de prijsverhoging op hen?

Wat is de budgettaire impact van die maatregel op de begroting? Welke besparing zal daardoor worden gerealiseerd op het RVA-budget, in absolute cijfers en als percentage van het totale budget? Wat is de stand van zaken van de regionalisering van het stelsel van de dienstencheques? Wat is de timing?

04.36 Minister **Monica De Coninck**: De prijsverhoging naar 8,5 euro per dienstencheque is reeds verschenen in het Belgisch Staatsblad en gaat in vanaf 1 januari 2013. De algemene prijsverhoging naar 8,5 euro geldt voor alle gebruikers. De RVA heeft, door die maatregel, rekening gehouden met een mindering van 89 miljoen in 2013. De maatregel heeft vooral met de indexering te maken.

De regering heeft inderdaad ook beslist om de aanschafprijs te laten variëren, naargelang het aantal aangekochte dienstencheques. Dat is de tweede maatregel. Boven de eerste 400 cheques per gebruiker zal een dienstencheque 1 euro extra kosten: 9,5 euro in plaats van 8,5. Die beslissing dateert van de begrotingscontrole in maart. Het uitvoeringsbesluit is nog niet uitgevaardigd, maar is het zeker de bedoeling om die maatregel eveneens te laten ingaan vanaf 1 januari 2013. Die extra euro zal niet verschuldigd zijn voor de gebruikers die tot 2 000 cheques per jaar kunnen bestellen, met name personen met een handicap, personen met een gehandicapt kind en de eenoudergezinnen.

Op basis van de beslissing in maart werd toen de wettelijke basis van die maatregel vastgelegd. Daartegenover is toen echter geen bedrag aan besparingen vastgelegd. Dat zal nu gebeuren, in het kader van het opstellen van de begroting 2013.

Wat de regionalisering van de dienstencheques betreft, die maakt deel uit van de regionalisering van het hele hoofdstuk arbeidsmarktbeleid. Daarvoor verwijst ik u door naar de bevoegde staatssecretaris.

04.37 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Ik wil toch nog even kort reageren. Ik weet niet of ik het nog goed kan volgen maar tijdens de besprekingen in de commissie zou de prijsverhoging enkel gelden voor de zogenaamde veelgebruikers. Dat stond ook in de documenten die we van de regering hebben gekregen. Dat klopt?

04.38 Minister **Monica De Coninck**: Ja, dat is toch nog steeds zo?

04.39 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Van een algemene prijsverhoging was er eigenlijk geen sprake. Er was van indexering totaal geen sprake.

04.40 Minister **Monica De Coninck**: Er is gezegd dat de dienstencheques zouden worden aangepast aan de algemene evolutie van de index. Er is dus 1 euro bijgekomen. Diegenen die er veel gebruiken betalen nog eens 1 euro meer en gaan dan naar 9,5 euro. Dat is steeds op die manier gecommuniceerd. Na de regeringsbeslissing is er daarover zelfs een communiqué verspreid in de pers.

04.41 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Als men spreekt over een indexering, dan moet dat toch gebeuren op

basis van de recente vooruitzichten die het Planbureau.

04.42 Minister **Monica De Coninck**: Neen, het gebeurt op basis van het verleden omdat er toen niet geïndexeerd werd.

04.43 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): De inflatie bedraagt 2,8 % in 2012 en zal in 2013 1,7 % bedragen. Met de invoering het KB, de algemene prijsverhoging, komt men echter aan 13,3 %. Dan spreekt u toch niet meer over een indexering?

04.44 Minister **Monica De Coninck**: Het gaat over een veel langere periode. Trouwens, men kan dat nooit perfect afronden want dan moet men naar dienstencheques gaan met een prijs van bijvoorbeeld 8,06 euro of zo. De prijs wordt dus afgerond.

04.45 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): In het recent verschenen koninklijk besluit voorziet men in een waarborg voor nieuwe dienstenchequebedrijven om misbruiken, faillissementen en wanbetalingen in de sector tegen te gaan. Nieuwe dienstenchequeondernemingen moeten voortaan een waarborg van 25 000 euro betalen als onderdeel van de erkenningsprocedure.

Geldt die waarborgvereiste enkel voor nieuwe dienstenchequebedrijven of worden gelijkaardige begeleidende maatregelen genomen voor bestaande en nog altijd de meerderheid uitmakende ondernemingen?

04.46 Minister **Monica De Coninck**: Het koninklijk besluit betreffende de waarborgregeling voor de dienstenchequebedrijven is nog niet gepubliceerd en dus nog niet van toepassing. Het ontwerp van KB ligt momenteel voor advies bij de Raad van State.

De waarborgregeling zal alleen gelden voor nieuwe dienstenchequebedrijven. Er wordt naast deze maatregel evenwel nog een bewarende maatregel uitgewerkt die van toepassing zal zijn op alle dienstenchequebedrijven. Deze regeling kan eigenlijk ook worden beschouwd als een soort borg.

Er wordt bepaald om, al dan niet tijdelijk, een gedeelte van de inruilwaarde van de dienstencheque in te houden van de dienstencheques, die voor terugbetaling worden ingediend bij de uitgiftemaatschappij, als er wordt vastgesteld dat de onderneming niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Indien er wordt geconstateerd dat de onderneming niet meer voldoet, zal voor elke dienstencheque, die voor terugbetaling wordt ingediend bij de uitgiftemaatschappij, 5 euro van de federale tegemoetkoming worden ingehouden en worden geblokkeerd op een rekening van de RVA. Bij zware inbreuken kan heel de inruilwaarde worden ingehouden.

Indien de onderneming het bewijs levert aan de voorwaarden te voldoen, zullen de ingehouden bedragen, verminderd met eventuele schulden bij de RSZ, RVA en/of fiscus, worden teruggestort. Voldoet de onderneming niet meer aan de voorwaarden en verliest zij haar erkenning dan is het ingehouden bedrag, dat overschiet na aftrek van eventuele schulden, voor het globaal beheer van de sociale zekerheid. Dit laatste is vooral om te voorkomen dat bedrijfjes die worden opgericht en zich op korte tijd rijk boeren, de verschuldigde socialezekerheidsbijdragen die moet worden doorgestort, niet betalen. Op die manier kan dit tegoed alsnog worden gerecupereerd.

04.47 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Ik dank u voor uw antwoord.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 **Question de Mme Colette Burgeon à la ministre de l'Emploi sur "le statut des accueillantes d'enfants conventionnées" (n° 13217)**

05 **Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Werk over "het statuut van de erkende en gesubsidieerde onthaalouders" (nr. 13217)**

05.01 **Colette Burgeon** (PS): Monsieur le président, madame la ministre, depuis 2003, les accueillantes

conventionnées disposent d'un statut social *sui generis* qui leur permet d'accéder à certains droits: ne pas travailler en étant malade ou récemment accouchée, toucher des indemnités de garde en cas d'absence d'un enfant, bénéficier de leur propre mutuelle, recevoir des allocations familiales ou encore cotiser pour la pension.

Cependant, ce statut était censé être transitoire et constituer une étape vers la création d'un statut complet. Celui-ci devait notamment ouvrir à tous les droits de sécurité sociale, y compris le droit aux vacances annuelles et au chômage complet.

L'octroi de ce statut a fait l'objet de nombreuses discussions. Un projet d'accord avait d'ailleurs déjà été adopté en 2010 mais il n'a finalement pas pu aboutir avec la chute du gouvernement.

Le nouvel accord de gouvernement prévoit également l'adoption d'un statut complet de travailleur pour les accueillants d'enfants et ce en concertation avec les entités fédérées. Un transfert de 14,2 millions d'euros vers ces entités est d'ailleurs prévu.

Madame la ministre, pouvez-vous nous dire où en est ce dossier en attente depuis de si nombreuses années et quand pouvons-nous espérer des avancées concrètes en la matière? Celles-ci seront-elles dans la lignée des propositions formulées en 2010 dans le projet d'accord?

Une étude concernant l'impact financier de ce transfert vers les entités fédérées serait par ailleurs actuellement en cours. Pouvez-vous nous confirmer cette information sachant que les résultats seront sans doute déterminants pour l'aboutissement de ce projet?

05.02 Monica De Coninck, ministre: Madame Burgeon, dans ma note de politique générale, je me suis engagée à augmenter la qualité de l'emploi des travailleurs. Dans ce cadre et en concertation avec les entités fédérées, il y a lieu d'offrir un statut complet et adapté pour les accueillantes d'enfants.

Pour offrir un tel statut, il faut trouver les solutions adéquates tant sur le plan du droit du travail que sur le plan de la sécurité sociale. De plus, une réforme efficace du statut des accueillantes d'enfants nécessitera le dégagement de moyens financiers appropriés. C'est la raison pour laquelle une enveloppe de 14,2 millions d'euros a déjà été dégagée dans l'accord de gouvernement. Par ailleurs, j'ai demandé à mon administration de procéder à une évaluation chiffrée de l'impact budgétaire des différents scénarios envisageables en collaboration avec l'administration des Affaires sociales.

Dès qu'une cartographie claire des différentes solutions et de leur impact budgétaire sera finalisée, je ne manquerai pas de la soumettre aux entités fédérées en vue de trouver une réponse adéquate au statut social des accueillantes d'enfants.

L'implémentation rapide de ce nouveau système sera, toutefois, soumise au bon vouloir des différents intervenants de ce dossier.

05.03 Colette Burgeon (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Vous évoquez une cartographie claire. Pouvez-vous me communiquer une date approximative quant à la finalisation de celle-ci?

05.04 Monica De Coninck, ministre: Je vais le demander! Je ne la connais pas par cœur! Excusez-moi!

05.05 Colette Burgeon (PS): Je reviendrai donc d'ici quelques mois si je n'ai pas de nouvelles!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de procedure ter afroeping van PWA-reserves" (nr. 13265)

06 Question de M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "la procédure de prélèvement sur les réserves des ALE" (n° 13265)

06.01 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u schat de totale reserves van de PWA's op meer dan 100 miljoen euro. Intussen hebben de PWA-besturen, na het doorlopen van de procedure, een aanslagbiljet ontvangen dat een deel van de financiële reserves opeist. Sommige PWA's hebben dat zonder morren betaald, sommige deden dat onder voorbehoud, andere kregen de mogelijkheid om dat via een afbetalingsplan verspreid te betalen en nog andere dienden een gemotiveerd bezwaarschrift in. De RVA antwoordde op enkele daarvan met een herberekening. Men ging ervan uit dat het voortbestaan van de vestiging op korte termijn in gevaar kon komen indien het nettobedrijfskapitaal na afroaming geen tien weken lopende uitgaven dekte.

Deze herberekening werd niet automatisch voor alle PWA's doorgevoerd. Dat wil zeggen dat wie betaald heeft geen recht heeft op een herziening, zelfs al hadden zij eventueel in die formule kunnen thuishoren. Die werkwijze werd immers niet in het koninklijk besluit vermeld. Een aantal bezwaarschriften werd positief beantwoord. Deze afdeling kreeg dan ook het betaalde bedrag reeds teruggestort. Zeven PWA-afdelingen hebben een klacht ingediend bij de Raad van State met het verzoek het KB van 2 oktober 2011 te vernietigen.

Hebt u een visie op de huidige situatie omtrent de terugbetalingen? Hoeveel van die 100 miljoen euro is al binnengehaald? Hoeveel PWA's betalen onder voorbehoud? Hoeveel gemotiveerde bezwaarschriften werden er ingediend?

Hoeveel PWA's zijn hun verplichtingen al dan niet nagekomen? Welk gevolg zal men daaraan geven?

Hoe werden de gegevens over de afbetalingsplannen benut?

Hebt u een visie op de vordering inzake de procedure bij de Raad van State? Welke gevolgen zijn daar eventueel aan verbonden?

06.02 Minister Monica De Coninck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vercamer, op basis van de gegevens waarover ik thans beschik en die mij door de RVA en de RSZ werden meegedeeld, kan ik u medelen dat in het kader van de afroaming van de PWA-reserves 452 PWA's de gevraagde bedragen betaald hebben aan de RSZ. Het op te halen bedrag is op dit ogenblik vastgesteld op bijna 57 miljoen euro. Daarvan is al bijna 60 % terugbetaald. Ik rond nu af, maar de exacte cijfers krijgt u nog. 210 PWA's hebben aan de RVA laten weten te betalen onder voorbehoud.

Wat betreft het aantal gemotiveerde bezwaren die werden ingediend, kan ik u volgende details geven. In Vlaanderen waren het er 82, in Brussel 10 en in Wallonië 72. Op die bezwaarschriften werd 80 keer positief gereageerd: 36 keer in Vlaanderen, 3 keer in Brussel en 41 keer in Wallonië. 17 PWA's hebben een bezwaarschrift ingediend bij de Raad van State. In totaal zijn er 107 PWA's die niet of slechts deels zijn overgegaan tot betaling van de gevraagde sommen. In principe zal daar vervolging worden ingesteld door de RSZ.

Gelet op de bij de Raad van State lopende procedures en op het feit dat de RVA de RSZ in kennis stelde van enkele bij de rechtbank van eerste aanleg hangende procedures, wordt er op dit ogenblik in verband met deze vorderingen een afwachende houding aangenomen door de RSZ. Momenteel lopen er volgens de RSZ nog 13 afbetalingsplannen van PWA's. Ik geef u de cijfergegevens op papier.

06.03 Stefaan Vercamer (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor deze gegevens.

Als nu 60 % werd opgehaald, dan mogen wij ervan uitgaan dat wij er zullen geraken als alles zou worden geïnd.

Leid ik vervolgens uit uw antwoord goed af dat de PWA's die nu het been stijf hebben gehouden en niet hebben betaald, voorlopig met rust worden gelaten in afwachting van de uitspraak van de Raad van State?

06.04 Minister Monica De Coninck: Ja, maar dan zullen zij misschien wel veel meer moeten betalen. Dat is natuurlijk het risico dat zij lopen.

06.05 Stefaan Vercamer (CD&V): In feite krijgen zij uitstel van betaling.

06.06 Minister **Monica De Coninck**: Ja, tenzij wij tot beslag overgaan. Meestal kan men niet op de uitspraak vooruitlopen als men aan een procedure begint.

06.07 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Daarmee ben ik het eens, maar wat dan met zij die braaf betaald hebben?

06.08 Minister **Monica De Coninck**: Het gaat niet over braaf of niet braaf. Eigenlijk moet iedereen betalen. Sommige mensen volgen de wetgeving en anderen doen dat niet.

06.09 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Voorlopig worden zij niet vervolgd en is er een afwachtende houding.

06.10 Minister **Monica De Coninck**: Om te kunnen vervolgen, moet men een basis hebben.

06.11 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Uw regelgeving is er wel. Alleen neemt u een afwachtende houding aan omwille van de lopende procedure.

06.12 Minister **Monica De Coninck**: Goed, dan zullen wij beslag leggen. Ik zal zeggen dat u dat hebt gevraagd en wij zullen dat doen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions n° 13291 et n° 13336 de Mme Catherine Fonck sont transformées en questions écrites. Les questions jointes n° 13349 et n° 13381 de Mmes Zoé Genot et Özlem Özen sont reportées.

07 **Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Emploi sur "l'avis du CNT sur le statut d'artiste" (n° 13350)**

07 **Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Werk over "het advies van de NAR over het kunstenaarsstatuut" (nr. 13350)**

07.01 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, le 17 juillet dernier, le Conseil National du Travail (CNT) a remis son avis sur le statut d'artiste. Cet avis fait suite à la remise en question du statut d'artiste par l'ONEM et à une interprétation plus restrictive, excluant ainsi de nombreux artistes créateurs et techniciens du spectacle. Dans son avis, le CNT suggère plusieurs pistes afin de remédier à cette situation. Il affirme entre autres que la législation doit être revue afin que les mesures spécifiques d'accès et de maintien au chômage soient appliquées à tous les artistes, interprètes et créateurs.

On sait que la situation est difficile car l'ONEM continue à appliquer des critères particulièrement restrictifs qui privent de nombreux artistes d'allocations de chômage.

Madame la ministre, quel suivi allez-vous donner aux pistes suggérées par le CNT? Quel est le timing prévu pour résoudre la situation?

07.02 **Monica De Coninck**, ministre: Monsieur le président, chère collègue, lorsqu'en 2002, le statut social de l'artiste a été introduit, l'objet était ni plus ni moins d'offrir une protection sociale plus efficace aux artistes pour qui les liens contractuels sont souvent aléatoires et très limités dans le temps.

Depuis 2002, beaucoup a été fait pour améliorer ce statut et l'adapter le plus possible aux réalités de terrain. Cependant, sous la législature précédente, des dysfonctionnements ont encore été constatés dans l'application concrète dudit statut. Dès lors, je suis ravie que, suite à son avis de 2010, le Bureau du Conseil National du Travail se soit, de sa propre initiative, à nouveau penché sur la problématique précitée. En effet, outre le statut social, le Conseil s'était déjà prononcé, dans le cadre son précédent avis au sujet de la réglementation de l'ONEM qui était applicable aux artistes. Le Conseil poursuit, à juste titre, cet exercice actuellement. Il estime que la réglementation en vigueur n'est pas assez cohérente vis-à-vis du domaine d'application de l'article 1bis et souligne la complexité de la réglementation en matière de chômage applicable aux artistes. À cet égard, le Conseil émet une série de recommandations afin de simplifier ladite réglementation et d'augmenter la cohésion et la cohérence avec les dispositions relatives au statut social.

En bref, l'avis à l'examen entend augmenter le plus possible la sécurité juridique de tous les acteurs du secteur artistique et ce, sans omettre la philosophie initiale qui découle du statut social de l'artiste tel qu'il a été prévu en 2002.

Je peux d'ores et déjà vous annoncer que je m'attacherai à transposer l'avis du CNT dans son intégralité. Cependant, il faut être conscient que l'exécution des propositions faites dans cet avis prendra un certain temps compte tenu de leur ampleur. Le Conseil relève d'ailleurs lui-même que cette proposition implique, notamment, une adaptation en profondeur de la loi-programme de 2002. Dans un deuxième temps, on examinera comment la réglementation en matière de chômage est harmonisée en fonction de celle-ci, et peut être simplifiée. Inverser l'ordre des choses ne servirait pas la cohérence.

Toutefois, je n'entends pas laisser les artistes dans la situation qu'ils connaissent actuellement. Ainsi, d'ici la mise en œuvre complète de l'avis du CNT, je souhaite mettre en place un régime transitoire qui doit produire ses effets dès à présent.

À ce titre, j'ai, dans les limites de la législation existante, demandé à mon administration d'adapter, dès à présent, son interprétation d'une série d'articles se rapportant à la réglementation en matière de chômage.

L'article qui porte sur le régime d'admission au droit aux allocations de chômage sera désormais appliqué aussi bien à l'artiste musicien, quel que soit l'endroit où il travaille (par exemple, les bassistes qui sont rémunérés via un salaire à la tâche), qu'à l'artiste travaillant dans le monde du spectacle, tant l'artiste exécutant que l'artiste créateur employés dans le monde du spectacle (par exemple, un acteur, un scénariste, un chorégraphe engagés dans le monde du spectacle et rémunérés au moyen d'un salaire à la tâche).

En ce qui concerne l'article qui régit le pourcentage d'indemnisation et, ce compris, la possibilité de prolongation pour les travailleurs qui sont engagés exclusivement par le biais de contrats de très courte durée, la notion de "travailleur" couvrira désormais aussi bien les artistes exécutants que les artistes créateurs. Étant donné qu'ils ne peuvent être exclusivement engagés que via des contrats de très courte durée, maximum trois fois, il ne peut, par conséquent, s'agir que de travailleurs pour qui une telle forme d'emploi est leur activité principale et qui, de par la nature de leurs activités, sont employés dans un secteur où une telle forme d'emploi est propre à ce secteur. Dans le cas des artistes, le monde du spectacle est un secteur où les contrats de très courte durée sont propres à ce domaine d'activité, à ce secteur.

À noter qu'à partir du 1er novembre, pour bénéficier d'allocations de chômage, ces travailleurs devront présenter trois contrats de très courte durée conclus avec un employeur commanditaire pendant la période de référence, contre un actuellement.

J'ai d'ores et déjà demandé à mon administration d'appliquer ces articles de la façon décrite ci-dessus à toutes les demandes d'allocations à partir du 17 juillet 2012, date de l'avis du CNT. C'est donc là une mesure transitoire dans l'attente d'une implémentation complète de l'avis du CNT.

07.03 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse.

J'entends donc que vous allez veiller à transposer l'avis du CNT dans son intégralité. Même si quelques aspects de cet avis nous plaisent moins, comme par exemple le visa professionnel, beaucoup d'autres aspects nous paraissent positifs. À notre sens, il est indispensable de réfléchir à des procédures suffisamment souples, qui ne soient ni trop lourdes, ni trop longues, ni trop coûteuses.

Vous vous êtes abstenue de nous fournir un timing clair, mais j'espère que la concrétisation de cet avis sera relativement rapide.

Vous nous présentez une série de propositions pour un régime transitoire, ce qui me paraît positif. Néanmoins, à vous écouter – mais je relirai calmement votre réponse –, j'ai l'impression que les décisions resteraient assez restrictives envers les catégories des artistes créateurs et des techniciens du spectacle. Je crains qu'ils ne restent hors du champ d'application de l'avis. Voilà qui m'inquiète fortement.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van mevrouw Zuhail Demir aan de minister van Werk over "onduidelijkheden in de wetgeving inzake collectief ontslag" (nr. 13354)

08 Question de Mme Zuhail Demir à la ministre de l'Emploi sur "les imprécisions de la législation en matière de licenciement collectif" (n° 13354)

08.01 **Zuhail Demir** (N-VA): Mevrouw de minister, ik heb deze vraag ingediend naar aanleiding van de commotie die ontstaan was bij de beslissing van de directie van ArcelorMittal om de geplande investering van 138 miljoen euro in de koudelijf van de vestiging in Luik te schrappen. Daardoor zijn 2 000 banen bedreigd.

U hebt een sociaal bemiddelaar aangesteld. In de communicatie van de directie van ArcelorMittal kunnen wij lezen dat die beslissing er kwam omdat er geen akkoord mogelijk was over de sluiting van de twee hoogovens van de warmelijf. Ik zal mij niet uitspreken over de beslissing van de directie, omdat ik niet tot in de puntjes op de hoogte ben van die zaak, maar ik wil de zaken wel ruimer stellen.

De wetgeving inzake collectief ontslag bepaalt dat er na de aankondiging van de intentie tot collectief ontslag een proces van informatie en consultatie met de ondernemingsraad moet plaatsvinden, dat formeel moet worden afgesloten via een akkoord tussen beide partijen, de werkgevers- en werknemersafgevaardigden in de ondernemingsraad, vooraleer de onderhandelingen voor een sociaal plan kunnen beginnen.

De praktijk wijst uit dat in normale omstandigheden het proces van informatie en consultatie een aantal weken duurt, en soms een aantal maanden, als het echt heel moeilijk gaat, maar de wet op het collectief ontslag voorziet niet in een maximumtermijn. Er is dus geen clausule om de procedure beperkt te houden in de tijd. Praktisch kan het proces van informatie en consultatie dus onbeperkt in de tijd worden gevoerd.

Ook uw diensten zijn vertrouwd met die problematiek. Ik citeer uit de website van de FOD WASO: "In geval van onenigheid bij het sluiten van de debatten kunnen zich daarentegen meerdere moeilijkheden voordoen. Noch de cao nr. 24 van de NAR, noch de wet van 1998 bepalen een termijn of een welbepaalde duur voor het voleindigen van de raadplegingsprocedure."

Ik heb de volgende vraag: hebt u de intentie om de wetgeving aan te passen en een maximale tijdsduur voor de informatie en consultatie in de wet op te nemen, om gelijkaardige problemen in de toekomst te voorkomen?

08.02 Minister **Monica De Coninck**: Wilt u het zeer lange of het korte antwoord?

De **voorzitter**: Het korte.

08.03 Minister **Monica De Coninck**: Uit de statistieken, die door mijn diensten worden opgemaakt en die te vinden zijn op de website van mijn departement, blijkt dat er in het algemeen geen problemen rijzen op het vlak van de duur van de informatie- en consultatieprocedure. De mediaan voor de procedures gevoerd in 2010 bedroeg 72 dagen. In 2011 was dit zelfs maar 57 dagen.

De duur van de informatie- en consultatieprocedure in het geval van ArcelorMittal is een absolute uitzondering. Het regeerakkoord voorziet in een evaluatie van de wet-Renault en dit element zal hierbij ongetwijfeld op tafel worden gelegd.

Wel is het belangrijk geen rekening te houden met de mogelijke neveneffecten voor het opleggen van een maximumtermijn. Men gaat hierbij niet langer uit van de goede trouw van de gesprekspartners. Dit kan mogelijks nefast zijn voor de correcte uitvoering van de informatie- en consultatieverplichting. Men zou de maximumtermijn immers eenvoudigweg kunnen laten verstrijken zonder daadwerkelijk te informeren en te consulteren.

08.04 **Zuhail Demir** (N-VA): Bedankt voor uw bondige antwoord.

Ik meen dat het bepalen van een maximumtermijn een aantal nefaste gevolgen voor werknemers en werkgevers kan voorkomen. Ik meen dat een maximumtermijn veeleer zal zorgen voor rechtszekerheid en dit niet enkel voor het bedrijf, maar ook voor de vele werknemers die vaak niet weten in welke situatie zij zich

bevinden. Volgens mij kan iedereen baat hebben bij een maximumtermijn.

08.05 Minister **Monica De Coninck**: Ik neem aan dat u dit voorstel doet ten voordele van de werknemers?

08.06 **Zuhal Demir** (N-VA): Ik doe dit voorstel in het algemeen belang.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 **Vraag van de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Werk over "de modernisering en flexibilisering van de arbeidstijd" (nr. 13357)**

09 **Question de M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Emploi sur "la modernisation et la flexibilité du temps de travail" (n° 13357)**

09.01 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in het regeerakkoord staat dat de regering met de sociale partners zal overleggen om de 38-urenweek te versoepelen met eerbied voor de te bepalen arbeidsomstandigheden en zonder de algemene arbeidsduur te verlengen.

Unizo heeft onlangs gepleit voor een versoepeling van de overurenregeling en zelfs een optrekking van de 38-urenweek. Flexibele invulling van de arbeidstijd betekent volgens mij niet, mensen goedkoper en langer laten werken. Zowel werknemers als werkgevers geven echter aan dat de arbeidswet uit de jaren 70 de flexibele uitoefening van hun job soms in de wegstaat.

Vandaar dat ik denk dat we toch wel met de sociale partners moeten nadenken over de modernisering van de arbeidswet, die toelaat om een flexibele invulling van de arbeidstijd vlotter toepasbaar te maken op de individuele werkvloer.

Er zijn al een aantal indicaties uit de non-profit en andere sectoren, dat er daar wel werk kan van gemaakt worden. Vandaar de vraag, is het overleg met de sociale partners omtrent die paragraaf uit het regeerakkoord reeds opgestart, over de flexibele invulling van de arbeidstijd? Hoe ziet u de invulling van dat engagement dat in het regeerakkoord werd opgenomen? Wat is uw reactie op een van de sociale partners betreffende de optrekking van de 38-urenweek en de versoepeling van de overuren?

09.02 Minister **Monica De Coninck**: Wij hebben de sociale partners gevraagd om in het kader van het interprofessioneel akkoord hierover voorstellen te doen. Wij vragen dat dit eerst heel concreet aan bod komt en wij zullen dan zien wat wij daarmee kunnen doen. Het staat inderdaad in het regeerakkoord. Ik denk dat veel werknemers maar ook veel werkgevers dit vragen, maar laten wij niet naïef zijn: laten wij ons ervoor hoeden dat vooral de werknemers het gelag zouden moeten betalen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 **Vraag van mevrouw Daphné Dumery aan de minister van Werk over "schijnzelfstandigen" (nr. 13352)**

10 **Question de Mme Daphné Dumery à la ministre de l'Emploi sur "les faux indépendants" (n° 13352)**

10.01 **Daphné Dumery** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil, ten eerste, mijn oprechte excuses aanbieden, omdat ik iets later ben. Ik kom echter van de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, waar er stemmingen waren.

Mevrouw de minister, ik begin met een citaat van Jean-Claude Heirman: "Het opengooien van de Europese grenzen zet onze sociale zekerheid in België op de helling." Dit is een niet mis te verstane waarschuwing van de directeur-generaal van de Sociale Inspectie. Hij is niet alleen directeur-generaal van de Sociale Inspectie, maar u kent hem wellicht ook van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst.

Deze grote baas heeft onlangs in de media er vooral voor gepleit om meer preventief op te treden tegen EU-burgers die onterecht van onze sociale uitkeringen profiteren en die hier misschien ook in het zwart of vooral tegen een hongerloon komen werken.

De heer Heirman reageerde onder andere op de nieuwe cijfers van het Rijksinstituut voor Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en van de bevoegde minister, Sabine Laruelle. Liefst 35 % tot 40 % van de EU-burgers die beweren hier als zelfstandige te werken, doet zulks eigenlijk helemaal niet. Een en ander blijkt volgens hem ook uit de resultaten van controles die het RSVZ sinds oktober 2010 uitvoert. Duizenden EU-migranten die zich bij een sociaal verzekeringsfonds aansluiten, zijn dankzij de recente controles ook als fictieve zelfstandigen ontmaskerd. Zij misbruiken het statuut van zelfstandigen, om een verblijfsvergunning te krijgen. Zij ontvangen aldus gezinsbijslag en hebben ook nog andere voordelen.

Ik heb ter zake een aantal vragen.

Volgens de heer Heirman kunnen EU-migranten via het zelfstandigenstatuut meer dan een jaar van een ziekteverzekering genieten, zonder één eurocent te betalen. Ik weet niet of u via de regering een bevestiging van die bewering hebt gekregen.

Zijn er ondertussen, nadat een en ander is bekendgeraakt, ook andere maatregelen getroffen in de strijd tegen de schijnzelfstandigen?

Vooraf belangrijk is de hiernavolgende vraag. Is er een overleg met de sectorvereniging? Hoe verliepen de overlegmomenten die tot nu toe al hebben plaatsgevonden?

10.02 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Dumery, het vrij verkeer van werknemers en het vrij verkeer van diensten behoren tot de grondbeginselen van de Europese Unie. Op grond van die beginselen mogen onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie zich vrijuit naar andere lidstaten begeven om daar te werken, hetzij als werknemer, hetzij als zelfstandige. Dat geldt zowel voor Belgische onderdanen die zich naar een ander EU-land wensen te begeven als voor EU-onderdanen die zich naar België wensen te begeven.

Ook op het vlak van de sociale zekerheid bestaat er een verordening op Europees niveau, met name verordening 883/2004. Die verordening legt de regels vast die bepalen in welk land de sociale bijdragen moeten worden betaald in geval van grensoverschrijdende arbeid. De bepalingen van die verordening gelden uniform voor alle lidstaten van de Europese Unie. De toepassing van die verordening behoort tot de bevoegdheid van mijn collega, de vice-eerste minister en minister van Sociale Zaken, mevrouw Onkelinx, zodat u uw vragen in verband met de prestaties van de ziekteverzekering aan haar moet richten.

Voorzitter: Miranda Van Eetvelde.

Présidente: Miranda Van Eetvelde.

Niettemin kan ik in het licht van uw vraag omtrent schijnzelfstandigheid en die verordening het volgende meedelen. De verordening bekrachtigt het principe van de onderwerping in het land waar de arbeidsprestaties worden verricht. *Lex loci laboris*, om het in het Latijn te zeggen. Dat betekent dus dat wanneer een buitenlandse EU-onderdaan tot de Belgische arbeidsmarkt toetreedt, hetzij als werknemer hetzij als zelfstandige, hij onderworpen zal zijn aan de regels van de Belgische sociale zekerheid en dat de sociale bijdragen in België moeten betaald worden vanaf de eerste arbeidsactiviteit op Belgisch grondgebied. In dergelijke situaties zullen onze socialezekerheidsinstanties, RSZ en RSVZ, toepassing kunnen maken van de bepalingen van de arbeidsrelatiewet, teneinde na te gaan of de betrokken werknemer daadwerkelijk als werknemer werkt of als zelfstandige.

Zoals u wellicht weet, werden op mijn initiatief recent nog de bepalingen van die wet aangepast door de wet van 24 augustus 2012. In het licht daarvan werd, met het oog op de strijd tegen de schijnzelfstandigheid, ten overstaan van een aantal fraudegevoelige sectoren voorzien in een weerlegbaar vermoeden van het bestaan van een gezagsverhouding wanneer een voldoende aantal criteria daartoe vervuld is. Dat betekent dat wordt nagegaan wie de baas is en wie de opdrachten krijgt in dat verhaal.

Bovendien geldt voortaan ook een nieuwe, vereenvoudigde procedure met het oog op het bepalen van sectorspecifieke criteria. In het licht daarvan beschikken de diverse sectoren over de mogelijkheid om via het bevoegd paritair comité een advies uit te brengen dat nadien in een koninklijk besluit kan worden gegoten.

Voor het overleg zelf heeft mijn beleidscel op 1 oktober 2012 reeds de nodige brieven verzonden naar de voorzitters van de verschillende paritaire comités, teneinde het advies van de sociale partners op korte

termijn te vernieuwen. De bepalingen van de arbeidsrelatiewet zullen van toepassing zijn op alle zelfstandigen die zich vanuit het buitenland naar België begeven, ook wanneer dat zou gebeuren in het kader van een detachering. Ook daar zien wij veel misbruiken.

In het kader van de Europese richtlijn inzake detachering wordt het begrip "werknemer" immers ingevuld aan de hand van de ter zake geldende nationale bepalingen waarin wordt gewerkt.

De socialezekerheidsprestaties waarop deze personen recht hebben, worden geregeld door die verordening. In dat verband moet u zich richten tot minister Onkelinx. Zij kan die gegevens opvragen.

10.03 Daphné Dumery (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord.

In de fraudebestrijding inzake schijnzelfstandigheid is het niet evident om alle vragen aan één minister te stellen. Ook uw collega Crombez heeft al aangekaart dat er heel wat overlappings zijn. Er zijn vijf bevoegde ministers. Als wij een vraag stellen is er altijd wel een overlapping.

U bent bevoegd inzake de algemene directie Toezicht op de Sociale Wetten. Daar komt u zeker in contact met de schrijnende toestanden die een sociale dumping veroorzaken bij de mensen die hier komen werken.

Het vrije verkeer staat hier inderdaad niet ter discussie. De verordeningen zijn er. Het recht op een bijdrage of een uitkering en waar die moet worden betaald, is goed geregeld. De misbruiken komen uiteraard voor bij degenen die de mensen tewerkstellen. Zij moeten zeer streng worden aangepakt. Ik ben dan ook heel verheugd dat er nu een wet is die schijnzelfstandigheid en de gezagsrelatie definieert. Voordien bepaalde de rechtspraak dat er geen gezagsrelatie mocht zijn. Men mocht niet werken met eigen middelen, men was eigenlijk geen zelfstandige wanneer men enkel werd betaald. Dat is nu duidelijk gedefinieerd. Ik kijk uit naar de toepassing ervan.

Overleg met de sectoren is noodzakelijk. Ik heb begrepen dat die brief op 1 oktober 2012 is verstuurd. Binnen een of twee maanden, wanneer het overleg heeft plaatsgevonden, kom ik daarop terug.

De essentie van de toepassing van de cao-voorwaarden ligt alleszins bij uw departement. Als men in ons land komt werken dan moet men werken aan de voorwaarden die hier zijn overeengekomen. Is men Belg of niet, iedereen werkt aan dezelfde voorwaarden. Daar moeten wij naar streven.

Wij volgen dit dossier nauwlettend op.

10.04 Minister Monica De Coninck: Mevrouw Dumery, ik ben bijzonder verheugd over uw stellingname. Ik constateer alleen dat bepaalde werkgevers er niet zo gelukkig mee zijn. Slimme, bonafide werkgevers wel, maar blijkbaar zijn er ook anderen. Het element hoofdelijke aansprakelijkheid ligt bij bepaalde werkgevers blijkbaar bijzonder moeilijk. Het is één van de middelen om fraude tegen te gaan.

10.05 Daphné Dumery (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mag ik nog kort repliceren? Ik meen dat controles zeer belangrijk zijn in dit verhaal. Wanneer men weet dat de pakkans groot is, moeten de werkgevers die het goed doen niet bang zijn voor controles en dan zijn drastische methodes zoals hoofdelijke aansprakelijkheid niet nodig.

10.06 Minister Monica De Coninck: Wij hebben tien inspecteurs extra aangenomen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Emploi sur "la suspension des allocations de chômage et le contrat PTP (programme de transition professionnelle)" (n° 13439)

11 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Werk over "de schorsing van het recht op werkloosheidsuitkeringen en het DSP-contract (doorstromingsprogramma)" (nr. 13439)

11.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la ministre, voici un exemple de situation complètement aberrante que je voudrais soumettre à votre appréciation. M. X est au chômage. Son dernier

emploi date de l'année scolaire 2008/2009 lorsqu'il a travaillé comme surveillant éducateur à mi-temps dans une école bruxelloise.

Fin du mois de juillet dernier, il est convoqué à l'ONEM où on lui signale que la manière dont il gère sa recherche d'un emploi n'est pas conforme aux exigences de l'ONEM et qu'il est passible d'une sanction. Durant le mois d'août, une conseillère d'Actiris lui confirme ce qui lui a été dit.

Ce monsieur intensifie, dès lors, sa recherche et envoie son curriculum vitae dans plusieurs écoles. À la fin du mois d'août, il reçoit la notification officielle de la part de l'ONEM qu'il est sous le coup d'une sanction effective, à savoir une suspension de ses allocations de chômage pour une période de quatre mois.

Quelques jours plus tard, il reçoit un appel d'une administration lui apprenant qu'il est retenu comme candidat au poste de surveillant-éducateur dans deux écoles secondaires et qu'il doit se présenter à un entretien d'embauche dans ces deux établissements. Dans l'un d'eux, après l'entretien, sa candidature est retenue.

La commune lui demande alors de fournir un certain nombre de documents nécessaires à l'obtention d'un contrat PTP, un de ces documents devant être complété par l'ONEM. Trois jours plus tard, l'ONEM lui renvoie ce document en y indiquant qu'il n'a pas droit à ce contrat PTP du fait qu'il n'est pas chômeur complet indemnisé.

Début septembre, M. X est donc sans emploi et sans allocations de chômage! De plus, il est convoqué par Actiris pour s'entendre reprocher qu'il a refusé une offre d'emploi! En effet, la conseillère n'a jamais été mise au courant des décisions prises par l'ONEM et s'étonne du fait que celles-ci empêchent M. X d'accéder à l'emploi qu'il avait trouvé.

Cette situation est semblable à celle de personnes ayant renoncé à leur recherche d'emploi et à leurs allocations pour élever leur famille. Lorsque ces personnes, principalement des mères de famille reviennent sur le marché du travail, elles ne peuvent bénéficier des systèmes d'activation et ont énormément de difficultés à se réinsérer.

Madame la ministre, que pensez-vous de cette situation? N'est-elle pas en totale contradiction avec votre volonté de remettre les demandeurs d'emploi au travail? Ne pourrait-on envisager de permettre aux personnes qui voient leurs allocations de chômage suspendues pendant plusieurs mois de continuer à bénéficier des programmes d'aide à l'embauche?

11.02 **Monica De Coninck**, ministre: Madame la présidente, madame Genot, dans ma réponse, je ne souhaite pas me limiter à la seule mesure que vous évoquez. En effet, une même problématique peut être à l'ordre du jour chaque fois qu'il s'agit d'un emploi dans le cadre d'un programme d'aide à l'embauche pour lequel le statut de chômeur complet indemnisé est exigé afin de pouvoir accorder une subvention salariale sous forme d'allocation activée de chômage ou d'insertion.

Il convient d'établir une distinction entre la situation d'un travailleur qui est exclu du droit aux allocations de chômage ou d'insertion pendant qu'il exerce déjà un emploi dans le cadre d'un programme de ce type et celle d'un travailleur qui est exclu du droit aux allocations de chômage ou d'insertion avant qu'il ne demande une attestation à l'ONEM, laquelle doit établir qu'il satisfait aux conditions requises pour pouvoir accepter un tel emploi avec la subvention salariale concernée.

Dans le premier cas, aucun problème ne se pose. Le fait d'être exclu des allocations ne compromet pas la poursuite de l'attribution de la subvention. Il en va autrement pour le travailleur qui n'est pas chômeur complet indemnisé au moment où il demande l'attestation et, par extension, au moment où il entamerait ce travail. Il ne satisfait pas *ab initio* à la condition de base pour bénéficier des avantages dans le cadre du programme.

Dans le cas concret que vous mentionnez, il s'agit d'un travailleur qui, pendant quatre mois, n'a pas droit à des allocations parce qu'il n'a pas honoré ses engagements dans le cadre de la procédure en matière de comportement actif de recherche.

En effet, dans cette procédure, une telle sanction n'est imposée à un travailleur qu'après qu'il a reçu deux évaluations négatives. Lors d'une première évaluation, son comportement de recherche sera jugé

insuffisant. Suite à cela, des accords sont conclus en ce qui concerne les actions à entreprendre. Lors d'un deuxième entretien, afin d'évaluer l'exécution des accords qui ont été conclus, il doit apparaître que le travailleur ne les a pas respectés.

Suite à la double évaluation négative, l'intéressé ne reçoit pas d'allocations pendant une période de quatre mois. Pendant cette période, il ne satisfait donc pas aux conditions pour travailler dans le cadre d'un programme d'aide à l'embauche pour lequel le statut de chômeur complet indemnisé est exigé.

Madame Genot, nous ne disposons pas de moyens illimités et j'estime qu'ils ne doivent certainement pas être utilisés en priorité au profit de travailleurs qui n'ont plus droit aux allocations suite à leur comportement fautif.

Enfin, je souhaite insister sur le fait que les services d'emploi compétents sont toujours informés du fait qu'un travailleur est exclu dans le cadre de la procédure précitée. Actiris savait donc que le travailleur concerné n'entrait plus en ligne de compte pour cet emploi.

11.03 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Madame la ministre, ces situations sont tout à fait dommageables. Le fait de ne pas permettre à des personnes sanctionnées de retrouver un emploi car elles ne peuvent plus être activées me paraît être un signal assez contre-productif et incompréhensible pour les personnes concernées. On sait très bien que les exclus du chômage sont majoritairement des personnes qui ont un bas niveau d'études et peu de perspectives d'emploi. Le fait de les exclure encore plus me paraît être vraiment peu souhaitable.

De plus, cette exclusion concerne aussi les femmes rentrantes sur le marché du travail, qui ne bénéficiaient pas d'allocations de chômage et qui se trouvent confrontées à la même difficulté. Je pense donc qu'il serait intéressant qu'on se penche à nouveau sérieusement sur ce dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Zuhel Demir aan de minister van Werk over "de opvolging van stakingen in België" (nr. 13469)

12 Question de Mme Zuhel Demir à la ministre de l'Emploi sur "le suivi des grèves en Belgique" (n° 13469)

12.01 Zuhel Demir (N-VA): Mevrouw de minister, wij zijn een van de weinige landen waar het stakingsrecht, dat in het Europees Sociaal Handvest is vastgelegd, niet in nationale wetgeving werd vertaald.

Op de website van uw FOD staat: "In België zijn er geen wettelijke bepalingen die het begrip staking definiëren."

Ik heb vragen over welke werkonderbrekingen als staking worden gezien, alsook over de registratie en de opvolging van het aantal stakingen.

In februari 2012 heeft de universiteit van Gent een studiedag georganiseerd waar de vraag werd gesteld of er al dan niet een stakingswet zou moeten komen. Daar werd ook opgemerkt dat de registratie van stakingen zich enkel baseert op de informatie die wordt gehaald uit de statistieken van de RSZ.

In die statistieken wordt gebruikgemaakt van de code "gelijkgestelde dagen: staking". Het gaat hier alleen om de erkende stakingen, die ook als dusdanig in de tijdsregistratie van lonen en wedden wordt ingegeven.

Er werd ook opgemerkt dat de cijfers eigenlijk onvolledig zijn en dat er in werkelijkheid veel meer stakingen zijn.

Dat zou betekenen dat de 383 207 stakingsdagen van 2011 een onvolledig beeld van het aantal stakingen en stakingsdagen geven.

Ik geef een aantal voorbeelden van stakingen die misschien niet in de statistieken zijn opgenomen: de door

de vakorganisaties niet-erkende stakingen, de onvolledige stakingsdagen, stakingen waarbij uiteindelijk wordt overeengekomen dat de werkgever de stakingsuren of stakingsdagen betaalt.

Mevrouw de minister, klopt het dat in de officiële stakingsstatistieken alleen melding wordt gemaakt van het aantal erkende stakingsdagen, die als dusdanig via de RSZ werden geregistreerd? Wordt dezelfde methode van registratie voor stakingen bij de openbare diensten gebruikt? Doen uw diensten nog extra metingen om de andere stakingsdagen in kaart te brengen, zodat wij een volledig beeld van het aantal stakingsdagen in België hebben?

Zou het, om een volledige registratie van stakingen mogelijk te maken, niet wenselijk zijn om de RSZ-codering te verfijnen? Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan de identificatie van niet-erkende stakingen, de onvolledige stakingsdagen en de door de werkgever betaalde stakingsuren of stakingsdagen.

Werkt de regering aan een stakingswet om de juridische leemte in te vullen en zo ook aan het Europees Sociaal Handvest tegemoet te komen?

12.02 Minister **Monica De Coninck**: De werknemer doet bij de RSZ aangifte van de zogenaamde gelijkgestelde periodes. Dat zijn onbezoldigde dagen van afwezigheid, die gelijkgesteld worden met bezoldigde dagen voor de toepassing van allerlei socialezekerheidsregelingen.

Onder die gelijkgestelde dagen vallen bijvoorbeeld sommige dagen van arbeidsongeschiktheid, alsook stakingsdagen en dagen van lock-out. De stakingsdagen maakten de voorbije 10 jaar trouwens slechts 0,72 % van alle gelijkgestelde dagen uit.

De beschikbare data maken het mogelijk de stakingsdagen te ventileren volgens de bedrijfsgrootte, de sector en het arrondissement waar de hoofdzetel gevestigd is van het bedrijf waar gestaakt wordt. De staking wordt daardoor aangerekend aan het arrondissement waar de zetel met het hoogste aantal werknemers gevestigd is, ongeacht in welk arrondissement de stakingsactie werkelijk plaatsvond. Een feitelijke opdeling van de stakinggegevens per regio is dus onmogelijk.

Een andere beperking van de indicator is dat niet alle stakingsdagen door de werkgever als stakingdagen worden aangegeven. Soms betaalt de werkgever na een bereikt akkoord de stakers alsnog. Voor een verfijning van de RSZ-gegevens is men afhankelijk van de systematische medewerking van de betrokken werkgevers. Die zijn daartoe echter uiterst zelden bereid, en niet alleen omdat het voor extra administratieve lasten zorgt.

De relevantie van de gesuggereerde extra gegevens als onvolledige stakingsdagen en betaalde stakingsdagen wordt in de wetenschappelijke literatuur betwist. De loutere kwantiteit van die stakingsdagen boet immers aan belang in door de buitenproportionele invloed van de sporadische algemene stakingen. Bovendien geven zij geen enkele indicatie over de stakingsfrequentie, die volgens sommige bronnen net als in de rest van Europa stijgt. Het aantal stakingsdagen daalt bij ons echter, net als in de rest van Europa.

Ten eerste, uw vraag naar de stakingsgegevens inzake de publieke sector moet u aan mijn collega bevoegd voor Openbaar Ambt stellen.

Ten tweede, mijn diensten doen geen extra metingen. Met de bestaande personeelsbezetting wordt er voorkeur gegeven aan het besteden van al onze energie aan de preventie en aan de oplossing van collectieve conflicten via de terbeschikkingstelling van een korps van sociale bemiddelaars. De loutere registratie van de data kan met de bestaande personeelsbezetting niet als prioriteit beschouwd worden.

Ten derde, een formele stakingswet is niet nodig om te beantwoorden aan de vereisten van het Europees Sociaal Handvest. Een transparante en voorspelbare rechtspraak die het stakingsrecht conform het Europees Sociaal Handvest erkent, volstaat. En die is er. Wel is er kritiek van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, omdat de rechtbank van eerste aanleg soms optreedt op basis van een eenzijdig verzoekschrift om bepaalde collectieve acties preventief aan banden te leggen.

Op dat punt heeft het comité geoordeeld dat de Belgische rechtspraak onvoldoende coherent en precies is en dat ze bovendien onvoldoende eerlijk is, omdat de vakorganisaties er niet bij worden betrokken, hoewel de betrokken partijen in de praktijk voldoende bekend zijn.

De onderliggende problematiek is niet nieuw voor de regering. In dat verband herinner ik eraan dat de toenmalige minister van Werk al in 2001-2002 een voorstel heeft gedaan om tegemoet te komen aan de kritiek die nu weer opduikt. Een voorontwerp van wet dat daartoe was uitgewerkt, werd evenwel door zowel de vakbonden als de werkgevers verworpen. Om de tussenkomst van de wetgever te ontlopen, hebben de werknemersorganisaties in overleg met de werkgeversorganisaties een parallel initiatief genomen. Dat zogenaamde gentlemen's agreement waarbij de werknemersorganisaties hun leden zouden oproepen om geen geweld te gebruiken bij collectieve conflicten en de aanzeggingstermijn voor stakingen na te leven en de werkgeversorganisaties hun leden zouden oproepen om juridische procedures te vermijden in het raam van collectieve conflicten, wordt nog altijd nageleefd.

De minister van Werk heeft reeds in november 2008 een evaluatie van het akkoord gevraagd aan de sociale partners in de Nationale Arbeidsraad. Ik heb daar echter tot nu toe geen resultaat van gezien. Daarom heb ik naar aanleiding van de resolutie aan de Nationale Arbeidsraad gevraagd om het rapport van het comité aan de sociale partners te bezorgen om het toe te voegen aan de eerdere vraag om het herenakkoord inzake stakingen te evalueren. Gesprekken hierover zijn in het najaar gepland, als er na het IPA nog tijd overblijft.

12.03 Zuhail Demir (N-VA): Mevrouw de minister, wat de registratie betreft, merk ik op dat vooral de werkgevers het als een administratieve last beschouwen om de codering te verfijnen.

Wat het stakingsrecht betreft, zegt u dat er in het verleden al verschillende pogingen zijn geweest. Er zijn blijkbaar al initiatieven genomen door uw voorgangers in 2001-2002 en in 2008 en er is een herenakkoord. Nu hebt u de sociale partners in de NAR hier opnieuw bij betrokken. Als we daar al tien jaar lang geen oplossing voor vinden, vreest u dan niet dat er ook niets zal gebeuren en dat de regeling inzake stakingen in België niet conform artikel 6, § 4, van het Europees Sociaal Handvest is?

Op die studiedag, waar ik aanwezig was, zei uw administratiehoofd, de heer Cox, immers zelf dat België niet in orde is en dat er dringend iets moet gebeuren, dat er dringend moet worden tegemoetgekomen aan de opmerkingen en er wel degelijk een stakingswet moet komen.

Als men het punt nog moet toevoegen aan de IPA-onderhandelingen die eraan komen met belangrijke onderdelen, mogen we wellicht van de sociale partners niet verwachten dat ze daar eveneens een antwoord op bieden. Ik denk dat u als minister van Werk uw verantwoordelijkheid zult moeten nemen en dat u met een wetsontwerp naar het Parlement zult moeten komen.

12.04 Minister Monica De Coninck: Mevrouw Demir, ik ben niet naïef en u mag mij geen woorden in de mond leggen die ik niet heb gezegd. Ik heb gezegd dat zij dat ná de IPA-onderhandelingen eventueel kunnen oppakken, niet in. Dat is een groot verschil. Zo niet kunt u evengoed zeggen dat er nooit een IPA zal komen.

Ik zal de heer Cox vragen wat hij werkelijk heeft gezegd. Als hij vindt dat het moet worden opgelost, moet hij een voorstel doen.

12.05 Zuhail Demir (N-VA): Dat is goed.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van mevrouw Zuhail Demir aan de minister van Werk over "de nood aan structurele lastenverminderingen voor de bedrijven" (nr. 13489)

13 Question de Mme Zuhail Demir à la ministre de l'Emploi sur "la nécessité d'une réduction structurelle des charges des entreprises" (n° 13489)

13.01 Zuhail Demir (N-VA): Mevrouw de minister, u hebt in juni al een aantal maatregelen aangekondigd, in het zogenaamde tewerkstellingsplan, met de bedoeling de tewerkstelling te bevorderen. De inhoud van uw plan hebben wij allemaal kunnen lezen. Wij hebben ook begrepen dat het in juli 2012 door de regering werd goedgekeurd en dat er thans wordt gewerkt aan een aantal wetsontwerpen ter uitvoering van het plan.

In de afgelopen maanden hebben wij slecht nieuws gekregen over onze economie en arbeidsmarkt. Dat geldt niet alleen voor België, heel Europa verkeert in een crisis. Het aantal faillissementen stijgt. Heel wat

bedrijven moeten hard vechten tegen de internationale concurrentie. Een derde van de startende bedrijven is binnen de vijf jaar gestopt wegens de verrassend hoge loonlasten. Ik heb ook verwezen naar een artikel van 18 september 2012 uit *HR Square* en *De Tijd* waarin opnieuw duidelijk wordt gemaakt dat arbeid in België sneller duurder wordt dan gemiddeld in de Europese Unie.

Op basis van al die indicatoren zou men verwachten dat er in uw tewerkstellingsplan ook aandacht zou zijn voor een structurele vermindering van de lasten op arbeid, om op die manier de vraagzijde op de arbeidsmarkt te ondersteunen.

Ik heb daarover vier vragen.

Ten eerste, zitten er nog maatregelen in de pijplijn die een positieve en structurele impuls moeten geven aan de bedrijven om hun personeel te behouden of uit te breiden? Overweegt u bijvoorbeeld een structurele lastenverlaging op arbeid als onderdeel van uw tewerkstellingsplannen?

Ten tweede, een aantal industriële sectoren en bedrijven hebben het heel moeilijk. In een aantal gevallen werden herstructureringen aangekondigd, al dan niet met ontslagen of zelfs sluiting. Ik verwijs naar ArcelorMittal en Brussels Airlines, waar men het personeel, de piloten en de stewardessen, zelfs deeltijds zal laten werken. Alles wijst erop dat er in de komende weken en maanden bedrijven in moeilijkheden zullen komen. Zult u die problemen structureel aanpakken of zal er worden gekozen voor een individuele aanpak of een sectoraanpak?

Ten derde, de wet op de concurrentiekracht uit 1996 schrijft voor dat onze loonkosten gelijke tred moeten houden met die in onze buurlanden. Dat is niet het geval. Hoe zult u het probleem aanpakken van de loonkosten die in België sterker stijgen dan in onze buurlanden in het licht van de komende IPA-besprekingen en de daaropvolgende sectorbesprekingen 2013-2014?

Ten vierde, klopt het dat verschillende sectorale cao's van 2011-2012 in strijd zijn met de wet op de concurrentiekracht? Indien ja, hoe werden die inbreuken door uw diensten aangepakt? Zal die aanpak van de inbreuken ook worden gehanteerd voor 2013-2014 of plant u extra maatregelen om inbreuken te voorkomen?

13.02 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, de loonkosten liggen in België vrij hoog. De productiviteit ligt echter ook vrij hoog.

Het tewerkstellingsplan en de relancestrategie bevatten een heel aantal maatregelen die een effect op de loonkosten hebben.

Ik wil er ook de nadruk op leggen dat de overheid voor een bedrag van ongeveer 15 miljard euro in de lonen en in loonkostenverminderingen voor de werkgevers tussenbeide komt.

Wij gaan vooral – daarom komt er geen algemene loonkostenverlaging – op jongere en oudere werknemers inzetten. Het is de bedoeling dat jongeren sneller op de arbeidsmarkt komen. Het is vooral ook de bedoeling dat oudere werknemers langer op de arbeidsmarkt blijven.

Voorgaande intentie staat duidelijk in het regeerakkoord. Wij proberen een en ander met de maatregelen ook te versterken.

Een algemene loonkostenverlaging is eigenlijk niet goed voor de mensen die sowieso aan werk geraken. Blijkbaar willen de werkgevers immers – ik zwijg over bonussen en allerlei andere tierlantijntjes – voor bepaalde mensen wel erg hoge loonkosten betalen, terwijl zij voor anderen dat niet willen doen.

Wij proberen ook iets te doen opdat mensen meer gaan werken. Wij stimuleren deeltijdse werknemers ervoor te zorgen dat zij meer uren gaan werken, zodat wij de bijpassingen daaromtrent kunnen verlagen en gericht op mensen met lage lonen kunnen inzetten.

Wij hebben ook de werkbonusgrens verhoogd. Wij stipuleren ter zake duidelijk dat werken lonender is. Het komt erop neer dat mensen die gaan werken, zowat 30 euro per maand meer overhouden op hun nettoloon.

In antwoord op de derde en de vierde vraag wijs ik erop dat mijn administratie alle cao's waarvoor een

algemeen bindende verklaring wordt gevraagd, op eventuele onwettigheden controleert. Voor alle duidelijkheid: het betreft de cao's die twee jaar geleden zijn gesloten, maar die wij alsnog bekijken, omdat zij nog niet door mijn voorganger waren ondertekend.

Wij bekijken in welke mate de maximummarge voor de loonkostenontwikkeling is gerespecteerd. Daartoe moeten wij echter dikwijls bijkomende gegevens opvragen, om na te gaan wat in de voorgaande jaren eventueel voor een bepaalde sector werd afgesproken, waardoor wij een en ander moeilijk aan de meest recente cao kunnen verbinden.

Wij doen dit omdat wij een signaal willen geven voor de toekomst. Men kan immers maar moeilijk mensen hun loon nadien afpakken. Wij willen in het raam van het IPA-overleg wel signalen geven dat wij dit controleren, een monitoringsysteem opzetten en dat de vigerende wetgeving moet worden gerespecteerd.

Er zijn van de 100 ongeveer een 28-tal sectoren waar er eventueel problemen zouden kunnen zijn. Bijkomende informatie werd opgevraagd. Wij zijn nu aan het bekijken in welke mate dit al dan niet afdoende werd beargumenteerd.

Wij doen dus verder met de wettigheidscontrole.

Wat het loonoverleg 2013-2014 betreft, wacht de regering het resultaat af van het IPA. Ik hoor echter dat zij ter zake heel hard werk leveren.

13.03 **Zuhal Demir** (N-VA): Ik dank u voor dit antwoord, mevrouw de minister.

Ik meen dat hier weer sprake is van ideologische verschillen want ik geloof wel in een algemene structurele vermindering van de lasten. In het verleden hebben regeringen al meermaals geopteerd voor doelgroepkortingen et cetera. Er werden verschillende initiatieven genomen. Ik meen echter dat dit niet tot een oplossing heeft geleid. Het aantal ontslagen stijgt en de bedrijven blijven klagen over de loonkost.

Ik ben ervan overtuigd dat wij met de door u opgesomde maatregelen – meer jongeren aan het werk en ouderen kansen geven – niet meteen meer zuurstof zullen geven aan de bedrijven om personeel in dienst te houden, laat staan extra personeel in dienst te nemen. Ik meen dat deze regering dringend werk moet maken van een algemene, structurele lastenverlaging.

U heeft volgens mij gezegd dat er wel degelijk controles worden uitgevoerd op de cao's.

13.04 Minister **Monica De Coninck**: Ja, ik ben de eerste minister die dit laat controleren.

13.05 **Zuhal Demir** (N-VA): Ja, dit klopt.

13.06 Minister **Monica De Coninck**: Ik wil nog even iets zeggen over een algemene lastenverlaging. Als morgen alle werkgevers iedereen in het wit betalen en als alle arbeid in ons land in het wit wordt betaald en wordt aangegeven dan kan men een algemene lastenverlaging doorvoeren. Op dat moment zal hiervoor immers de nodige ruimte beschikbaar komen. De vraag is wie hiervoor als eerste zijn nek zal uitsteken want dat is een groot probleem aan het worden.

13.07 **Zuhal Demir** (N-VA): Verlaag eerst uw loonkosten en dan lost dit zichzelf op.

13.08 Minister **Monica De Coninck**: Wij hebben de btw in de horeca verlaagd. Moet u het resultaat zien?

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 **Vraag van mevrouw Zuhal Demir aan de minister van Werk over "de hervorming en de modernisering van de havenarbeid" (nr. 13491)**

14 **Question de Mme Zuhal Demir à la ministre de l'Emploi sur "la réforme et la modernisation du travail portuaire" (n° 13491)**

14.01 **Zuhal Demir** (N-VA): Mevrouw de minister, wij komen van dezelfde mooie stad Antwerpen, en die stad zal nog mooier worden.

In januari heb ik een mondelinge vraag gesteld over de modernisering van de havenarbeid. Volgens het regeerakkoord zou deze regering het engagement nemen daar iets aan doen. U stelde toen dat u druk bezig was met het ontmoeten van een aantal actoren en het opmaken van een inventaris van probleempunten. We zijn ondertussen negen maanden verder. Vorige week vernamen we dat dit dossier op het Europese niveau naar de eindfase gaat. Ik verwijs ook naar de communicatie van de Europese Commissie die op 3 oktober 2012 de Single Market Act II goedkeurde.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de modernisering van de havenarbeid? Werd er vooruitgang geboekt sinds januari? Werden er onderhandelingen gevoerd en is er een onderbouwd voorstel dat u ons binnenkort kunt voorleggen? Zo ja, kunt u dan al iets zeggen over de krijtlijnen? Zal er een invloed zijn van de Single Market Act II op de lopende onderhandelingen? Ligt het voorstel in de lijn met de plannen van de Europese Commissie?

14.02 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer de voorzitter, er is meer dan één haven in België, dus niet alleen die van Antwerpen, men moet ook rekening houden met de andere havens, en dat zal ik zeker doen.

Wij hebben daarover nagedacht, wij hebben met een aantal partners gepraat, maar het is een zeer gevoelig dossier en wij zullen het zeker niet oplossen door grote publieke verklaringen in de media te doen, noch op andere publieke fora. Ik kan daarover dus moeilijk iets zeggen, omdat het proces daaromtrent heel belangrijk is.

Ik wil wel heel duidelijk zijn: de modernisering van de havenarbeid staat in het regeerakkoord en wij zullen dat ook doorvoeren. Dat betekent evenwel niet dat de havenarbeid wordt afgeschaft. Het is ook geenszins de bedoeling om het statuut van de havenarbeider op de helling te plaatsen noch om aan de wet-Major te raken.

14.03 **Zuhal Demir** (N-VA): Mevrouw de minister, mijn partij noch ikzelf hebben geenszins de bedoeling, en wij hebben die bedoeling ook nooit gehad, om de wet-Major af te schaffen. Ik weet maar al te goed wat havenarbeid is, ik ben zelf vier keer mee gaan werken met die havenarbeiders. Die mensen moeten absoluut beschermd worden door de wet. Het gaat niet over het afschaffen van die wet, het gaat niet over het afschaffen van de bescherming van de havenarbeiders. Daarover gaat het niet, dat weet u ook.

Het gaat wel over de flexibilisering van die arbeid. Ik had negen maanden geleden begrepen dat u daarmee bezig was. U wilde daarover toen niets zeggen. Als parlementslid stel ik u nog eens de vraag, hoe zit het nu met dat dossier? Ik wil het wel eens weten.

14.04 Minister **Monica De Coninck**: Ik ben ermee bezig.

14.05 **Zuhal Demir** (N-VA): En daarmee moet ik dan maar genoeg nemen? Ik noteer het.

14.06 Minister **Monica De Coninck**: Ik hoop dat u er zelfs publiek over communiceert. Doe het maar.

14.07 **Zuhal Demir** (N-VA): Ik ben geenszins van plan om daarover publiek te communiceren.

14.08 Minister **Monica De Coninck**: U zult erg gelukkig zijn met de consequenties, echt waar. Het is aan de minister om met de partners te onderhandelen.

De **voorzitter**: Ik heb gehoord dat Antwerpen een mooie stad is.

14.09 **Zuhal Demir** (N-VA): Antwerpen is absoluut een mooie stad en Antwerpen zal nog mooier worden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 **Vraag van mevrouw Miranda Van Eetvelde aan de minister van Werk over "de interpretatie en de**

toepassing van de wetgeving inzake ongewenst seksueel gedrag op het werk" (nr. 13508)

15 Question de Mme Miranda Van Eetvelde à la ministre de l'Emploi sur "l'interprétation et l'application de la législation relative au harcèlement sexuel au travail" (n° 13508)

15.01 Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mevrouw de minister, naar aanleiding van de zaak van psychiater Vandereycken heb ik een aantal vragen met betrekking tot de toepassing van de wetgeving op het ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Ik ben ook eens op de website gaan kijken en daar lees ik – ik citeer: “De regelgeving inzake de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag heeft zowel betrekking op de werknemer, de werkgever als op derden. Derden zijn personen die geen werknemer zijn van het bedrijf, maar die daarmee in contact komen bij de uitvoering van hun werk bijvoorbeeld klanten en leveranciers”.

De actiemiddelen van die personen zijn echter niet geheel identiek. Voor werknemers zijn er normaal gezien drie pistes om het probleem te behandelen of een klacht in te dienen: de interne procedure via een vertrouwenspersoon en/of preventieadviseur psychosociale belasting, of via uw bevoegde inspecteurs die toezicht houden op het welzijn op het werk of via de rechtbank, dus de: burgerrechtelijke of strafrechtelijke procedure.

Hoewel de wetgeving heel duidelijk van toepassing is op derden, volgens mij ook op patiënten, staat er nergens duidelijk beschreven wat derden moeten doen wanneer er een inbreuk is. De wet is van toepassing maar de actiemiddelen zijn diffuus en afhankelijk van het soort derde.

Ik verwijs nog even naar enkele artikelen uit de toepasselijke regelgeving

In artikel 4 van het KB van 17 mei 2007 staat beschreven dat de werkgever een analyse van de risico's op geweld, pesten en ongewenst seksueel gedrag moet laten uitvoeren door de bevoegde preventieadviseur. Er staat zelfs uitdrukkelijk bij dat de risico's ten aanzien van derden zoals klanten, leveranciers, patiënten, studenten mee moeten opgenomen worden en dat ook ter zake preventiemaatregelen moeten genomen worden.

In het tweede artikel, artikel 31 van hetzelfde KB staat zelfs dat een werknemer van een onderneming van buitenaf die het slachtoffer meent te zijn van een inbreuk, een beroep kan doen op de interne procedure van de werkgever bij wie de werkzaamheden worden uitgevoerd. Het betreft nochtans ook derden ten aanzien van de werkgever van de dader. Voor andere derden, die nochtans beschermd zijn door dezelfde wet, staat er geen procedure beschreven.

Uit de persverslagen, kranten en de getuigenis van Kristien Hemmerechts in TerZake leren wij dat derden die slachtoffer zijn, moeilijkheden ondervinden om hun probleem te laten behandelen of een klacht in te dienen. Er wordt gesproken van meldpunten of een klacht bij de Orde van Geneesheren of een strafklacht. Maar er is geen duidelijkheid hierover. De dader van een inbreuk kan ook een niet-geneesheer zijn en dan vervalt het kanaal van de Orde van Geneesheren.

Mevrouw de minister, wat is de juiste procedure en/of welke piste kan een derde die slachtoffer is, bewandelen om een inbreuk op de wetgeving op het ongewenst seksueel gedrag op het werk te melden en te laten behandelen?

Zal een inspecteur welzijn een klacht van een derde die slachtoffer is, behandelen? Indien ja, hoe zal hij dat doen? Indien neen, waarom niet en welk advies wordt aan het slachtoffer meegegeven?

Ik vraag mij ook af of het niet wenselijk zou zijn dat de kanalen voor de werknemers opengesteld zouden worden voor alle derden. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan het feit dat heel wat collega's van de betrokken psychiater weet hadden van de seksuele handelingen ten opzichte van patiënten, maar niet wisten via welke kanalen zij die inbreuken konden signaleren. Enkel derden die werknemer zijn van een ander bedrijf, kunnen nu een beroep doen op de kanalen van de werknemers. Nochtans is er in het vernoemd geval geen werkgever-werknemerrelatie tussen het slachtoffer en de werknemer van de beschuldigde.

Mijn laatste vraag is de volgende. Overweegt u om de communicatie op de website van uw ministerie en eventueel andere communicatiekanalen te verduidelijken, zodat ook slachtoffers en derden weten hoe en waar zij terecht kunnen met hun klacht?

15.02 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Eetvelde, deze parlementaire vraag heeft betrekking op de relatie tussen geneesheer en patiënten en niet op de relatie tussen werkgever en werknemers. De wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk is derhalve niet van toepassing. De welzijnswet handelt over de bescherming van de werknemers. Wanneer hierin naar derden wordt verwezen met betrekking tot de wetgeving ongewenst seksueel gedrag, gaat het enkel over het feit dat een werkgever moet trachten te voorkomen dat zijn werknemers door woorden of daden het slachtoffer zouden worden van die derden. Wanneer een patiënt een werknemer zou lastigvallen, valt het wel onder de welzijnswetgeving, maar dus niet omgekeerd. De werkgever moet trachten in bescherming te voorzien, bijvoorbeeld in geval van geweld of conflicten.

Patiënten zijn geen werknemers en vallen dus buiten het kader van de welzijnswet. Aangezien de wetgeving inzake welzijn op het werk niet bedoeld is om derden te beschermen tegen ongewenst gedrag van een werknemer ten aanzien van deze derde, zal deze derde een beroep moeten doen op het gemeenrecht en eventueel klacht indienen bij het parket.

Wat uw tweede vraag betreft, is het antwoord nee, aangezien deze niet valt onder het toepassingsgebied van de wet inzake welzijn op het werk.

Ten derde, dit lijkt mij niet wenselijk aangezien het een uitbreiding van de bevoegdheid inzake werk tot gevolg zou hebben die de gewone bevoegdheid van de minister van Werk ver overschrijdt. Het zou meteen een enorme bijkomende belasting van onze inspectiediensten betekenen. Dat kan alleen als er dan veel meer mensen worden aangeworven omdat hun bevoegdheden sterk uitgebreid worden.

Ten vierde, het antwoord is nee. Ik ben wel blij dat de website ten zeerste wordt geapprecieerd.

15.03 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Stel dat een schoonmaakster die voor een extern bedrijf werkt, wordt lastiggevallen, zij kan nergens terecht.

15.04 Minister **Monica De Coninck**: Zij moet klacht indienen bij het parket.

15.05 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Zij moet onmiddellijk klacht indienen. Zij kan dus geen gebruikmaken van de faciliteiten van de werkgever niettegenstaande zij werkt voor een externe firma? Stel dat zij wordt lastiggevallen waar zij haar opdracht uitvoert.

15.06 Minister **Monica De Coninck**: Eigenlijk is de opdrachtgever de externe firma, de directe werkgever die haar betaalt. Daar kan ze haar klacht indienen. De werkgever die in onderaanneming werkt zou contact kunnen opnemen met zijn opdrachtgever om mee te delen dat er iets aan de hand is. Eigenlijk is het niet de werkgever die haar lastig valt.

15.07 **Miranda Van Eetvelde** (N-VA): Het kan iemand zijn die er, bij wijze van voorbeeld, in huis werkt. In principe kan zij dan geen beroep doen op de faciliteiten van waar het gebeurde en waar zij haar taak uitvoerde.

15.08 Minister **Monica De Coninck**: Juridisch niet. Haar werkgever kan wel contact opnemen met de werkgever hier en samen kunnen zij naar een oplossing zoeken. Dan zou men dat kunnen aanbieden. Het is degene die hier de verantwoordelijkheid draagt die beslist of dit gebeurt of niet. Hij kan ook iets in der minne regelen. Hij kan degene die haar lastigvalt aanspreken en zeggen dat dit niet wordt geapprecieerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.48 uur.
La réunion publique de commission est levée à 16.48 heures.*